



age.

Život je nádherný v každém věku 6/2016

Anděl s ohnivýma botama: František Černý a Čechomor

14 Obrázky
pro duši

18 Ikona: okno
do jiného světa

28 Srdce s láskou darované
běží dál

age

age[®]

Hana Víchová: Odvaha (2016)

Život je nádherný v každém věku

Z obsahu

- | | | | |
|-----------|---|-----------|---|
| 6 | Epištoly: Budte hodní na své oči | 28 | Soutěž: Srdce s láskou darované 2016/2017 |
| 8 | Rozhovor: Anděl s ohnivýma botama:
František Černý | 38 | Povídka: Freddy Klikař |
| 14 | Inspirace: Obrázky pro duši | 40 | Napsali nám: Den pro mne
s Magickou Helenou |
| 18 | Rozhovor: Ikona – okno do jiného světa | 44 | Vůně dále: Kraj nebes aneb V Pupku světa |
| 22 | Tradice: Půjdem spolu na betlémy... | 46 | Tvoření pro radost: Lucerna |
| 24 | Cesta za snem: Krása bez chemie – Začalo to
lékárnou U anděla strážce | | |

Distribuuje zdarma také na všechny základní a vybrané mateřské školy v ČR. Náklad 8200 výtisků.

Vydavatel:



ANTECOM s.r.o., Blatenská 2166/7, 148 00 Praha 4
IČ: 2836 2926, produkce@antecom.cz, www.antecom.cz

Tel./fax: +420 272 935 558

Redakční servis: +420 602 313 176

Šéfredaktorka: PhDr. Jana Jenšíková, jednatelka společnosti ANTECOM,
vydavatelství časopisů TRADE NEWS, AGE a TECH EDU
Redakce: Mgr. Miloslav Jenšík, PhDr. Věra Vortelová, Štěpánka Kotrbová,
Mgr. Luboš Y. Koláček, Ing. Vlasta Piskačová, Tomáš Kiss, Ing. Mgr. Daniel
Libertin, PhDr. Jiří Frey, PhDr. Jozef Gáfrik, CSc.

Grafická úprava: Kateřina Jelínková

Produkce: Mgr. Marek Jenšík

Datum vydání: 1. 12. 2016

Vydáno v Praze jako dvouměsíčník. MK ČR E 20841 / ISSN 1805-5524

Partner:



OPTYS, spol. s r. o.

U Sušárny 301, 747 56 Dolní Životice

Tel.: +420 553 777 392, e-mail: skola@optys.cz

Tisk a distribuce: OPTYS, spol. s r. o.

Náklad: 8200 kusů

Autor foto na titulní straně: Rafal Nowakowski

Za obsah inzerce zodpovídá inzerent. Žádné části textu nebo fotografií nesmí být používány, kopírovány nebo jinak šířeny v jakémkoliv formě či jakýmkoliv způsobem bez písemného souhlasu vydavatele.

PF 2017

*Není umění
vidět tmu,
ale přinášet světlo
tam, kde chybí.*

0 andělech

Znáte to. Když to nejmíň potřebujete, něco se slušně řečeno nepovede nebo pokazí. Jako oněhdy u nás v redakci. Na sklonku roku připravujeme několik časopisů najednou, ve sprintu, protože všichni kolem jsou s blížícím se adventem tak nějak víc ve stresu. Snažíte se neubrat plyn, na nic nezapomenout a zůstat co nejvíc v pohodě, jenže není vám dáno.

Zrovna když vrcholily přípravy tohoto andělského AGE, bouchl nám jeden z počítačů. Doslova a do písmene. Vyhořel, umřel. Aby ne, vždyť mu bylo už patnáct let. Asi řeknete – no jo, vaše chyba. Ale měňte počítače každých tři až pět let, aby se vám toto nemohlo stát, to bychom pro vás neměli za co AGE vyrábět! Naštěstí se na tom počítačovém veteránovi už dávno nezpracovávaly časopisy, ale administrativa. I tak to byla pohroma. Ten pocit, že ztratíte data... Každý, kdo ke své práci potřebuje počítač, ho zná. A bylo to ve čtyři odpoledne.

Máme sice jednoho ajťáka, který nám s počítači pomáhá už čtvrt století, ale nečekali jsme, že to bude co platné, když jsme mu v zoufalství volali. Navzdory tomu přijel. Hned. Nechal všeho a do hodiny byl u nás přes celou Prahu. No a z té pro nás už neživoucí techniky, co nám kralovala pod jedním z psacích stolů, dostal ještě nějakým zázrakem většinu toho, co bylo důležité. V tu chvíli byl pro nás andělem.

Ano, andělé jsou všude kolem nás a denně je potkáváme. Stačí se jen dobře dívat a nejlépe srdcem, protože, jak říká Malý princ, co je důležité, je očím neviditelné. A co zkusit jen tak mimoděk být někdy také andělem, když to někdo z vašeho okolí potřebuje – a vlastně už ani nečeká? Nečeká, protože se všude kolem říká, že dnešní doba je zlá. Že lidé jsou na sebe zlí. Ale není to pravda.

Tak krásné andělské Vánoce! A buďte na sebe hodní!

*Jana Jenšíková
šéfredaktorka*



Foto: Marek Jenšík



EPIŠTOLY

Budte hodní na své oči

Priznám se, že když jsem se dozvěděl téma tohoto AGE „Andělé kolem nás“ a přemýšlel o epištolách, vybavily se mi oči. Moje oči, kterými znovu vidím bez brýlí, co mi už desítky let unikalo, a které teď, říkají mí blízcí, jsou oči mladíka. Ale to mi samozřejmě chtějí lichotit.

Po úderu do hlavy se chudák Borotra skácel jako podťatý a z čestné lóže vyletěl Jan Masaryk, aby ho pomohl ošetřovat.

Začnu však, znáte mě, více zešíroka. Ať to počítám, jak počítám, napřesrok uplyne už rovných sedmdesát let ode dne, kdy jsem složil přijímací zkoušky do primy gymnázia. „Udělal jsi nám radost,“ řekl tenkrát táta a položil přede mne obálku. Takovou obyčejnskou, šedivou, hubenou. Ale když jsem ji otevřel, objevil jsem v ní dárek nad dárky.

Byly v ní vstupenky na všechny tři dny semifinále evropského pásma tenisového Davisova poháru mezi Československem a Francií, jedné z nejvýznamnějších pražských sportovních událostí roku 1947. Nemáte tušení, co těch pár papírků znamenalo pro jedenáctiletého kluka, který většinu předchozích let prožil v kleci nacistického protektorátu! Hotové unikum! Ví Bůh, jak to ten táta dokázal. Ten tenis měl jedinou vadu: hrál se v červenci. Tehdy mi poprvé a naposledy v mých školních letech přišlo líto, že jsou prázdniny. Jak já bych se mezi spolužáky vytahoval...

To už se Jaroslav Drobný nezadržitelně dral mezi nejužší světovou tenisovou elitu a celý národ spoléhal, že na účet galského kohouta zařídí postup do dalších bojů. A také, že ano! Klaplo to už druhého dne po čtyřhře, ve které s Vladimírem Černíkem smetl ze štvánické antuky věhlasný francouzský pár.

Přitom Yvon Petra rok předtím vyhrál první poválečný Wimbledon. A Jean Borotra, pro veškeren tisk „Létající Bask“, byl živoucí tenisovou legendou už od 20. a 30. let, kdy spolu

s Henrim Cochetem, Jacquesem Brugnonem a nejmladším René Lacostem tvořil uctíváný čtyřlístek francouzských mušketýrů, před kterými se třásl celý svět. Pravda, tenkrát v Praze mu chyběl už jen rok do abrahámovin. Už nekmítal po kurtu tak rychle jako v časech, které mu vynesly onu přezdívku. Ale stále byl nebezpečný zvláště na síti.

A právě tam se potkal s drtivým projektilem z Jardovy rakety. Podání a smeče brýlatého českého leváka byly zlopočestné. Jako když kopne kůň! Po úderu do hlavy se chudák Borotra skácel jako podťatý a z čestné lóže vyletěl Jan Masaryk, aby ho pomohl ošetřovat. Naštěstí se nic vážného nestalo. Francouz se probral z mrákot, diváci mu při návratu na kurt uznale zatleskali a jelo se dál.

Přesně o půl století později jsem napsal knížku o našich prvních hokejových mistrech světa a díky jejímu křtu jsem se poprvé setkal tváří v tvář s jedním z památných šampionů, exulantem z roku 1949 Jaroslavem Drobným, který tehdy přiletěl z Londýna. Krásně jsme si spolu zavzpomínali na zašlé časy.

Řeč přišla i na Borotrovu nehodu. „Tys tam byl?“ potěšil se Jarda. On každému hned tykal a já, jak už mi bylo šedesát pryč, jsem to bral jako ohromné vyznamenání. „Mně to tenkrát bylo hrozně líto,“ svěřil se mi. „Ne, že bych leckterého moulu rád tak pěkně nesestřelil. Ale proč zrovna toho milého staršího pána? Na společné večeri po utkání jsme se tomu oba srdečně

zasmáli. Ale když už jsem pak byl sám, najednou mne zamrazilo v zádech. Co by se mi mohlo všechno stát, kdybych takovou petardu koupil do svých brýlí?“

To už se za Velkou louží daly pořídit kontaktní čočky, vkládané pod oční víčka. Pravda, zprvu byly zatraceně drahé. Ale Pancho Gonzales, jeden z amerických velikanů toho sportu, tehdy řekl novinářům: „Víte, čím se tenisový amatér liší od profíka? Amatér ze svých příjmů daně neplatí.“ A tak si i amatér Drobný mohl z ušetřených daní ty čarodějné titěrnosti koupit.

To všechno se mi vybavilo před pár měsíci na operačním sále při operaci šedého zákalu. Ano, já, který odjakživa trpím už pouhou představou, že by se mi někdo – mne samotného nevyjímaje – mohl být jen dotknout oka, a proto jsem měl vždycky přímo posvátnou hrůzu z očního lékaře, jsem se odvážil až sem. Tedy odvážil...

Přestože jsem už od dětství nenasytný knihomol, dlouho jsem se zrakem neměl ani nejmenší trápení. Jak to děláš, ptali se mě, že pořád vidíš jako orlosup? Jenže ono je všeho do času. Nejdříve mi oči začaly často slzet. Později se při dlouhém čtení stále rychleji unavily. A potom jsem se na zbytek života zapletl s počítačem. Takže jsem si jednoho dne musel pořídit první brýle.

Pak další, k televizi. A třetí. A čtvrté... Nebyly přímo z pouti, ale také ne na předpis od lékaře. Taková ta sklíčka, kterým se obchodně říká brýle na čtení. Přes všechny domluvy mé o pár let mladší ženy, která v tom punktu vždycky patřila k vzorným pacientům, jsem zkoušel nové a nové brejličky, až nade mnou letos došla trpělivost synovi a snaše. Doslova mě dovlekli do Holešovic, k vyšetření na oční klinice.

Objevili mi šedý zákal, který už volal po operaci. Manželce, která se ke mně připojila, řekli, že ji také nemine, i když v jejím případě to zatím tolik nespěchá. Nakonec jsme na to šli spolu. A řeknu vám, byl to báječný nápad. Nějak nám teď připadá, že se máme ještě radši.

Už po informativních rozhovorech a prvních vyšetřeních jsme si byli skálopevně jisti, že se svěrujeme do důvěryhodných, ohleduplných a vůbec zlatých rukou. Operace probíhá při plném vědomí, jeden týden pravé oko, druhý levé. Vezmou vám vaše unavené čočky a nahradí je umělými. Takový andělský zázrak to je!

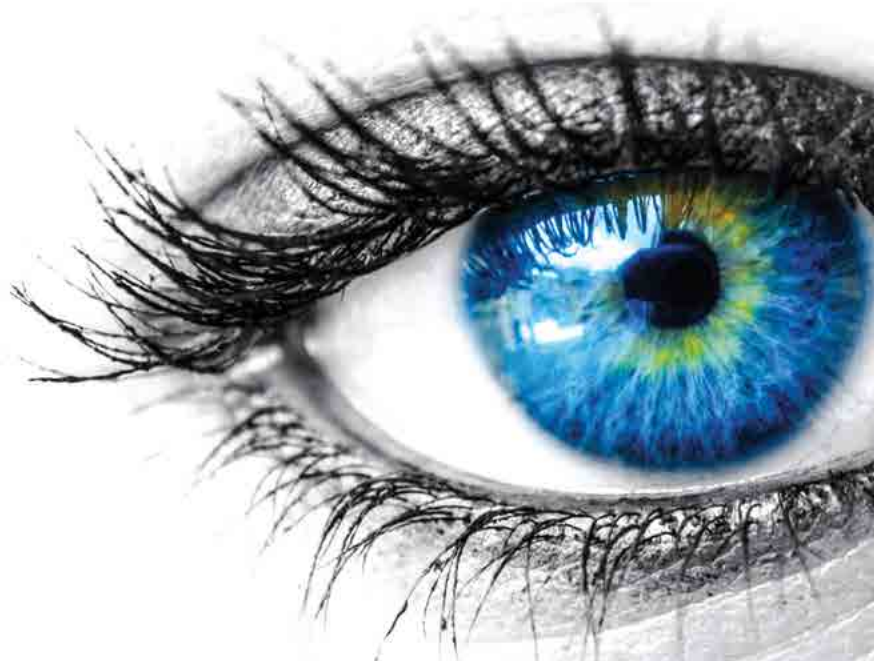
Na mou duši, že jsem k tomu zákroku nepřistupoval ani se stínem sebemenších obav. Vzdor tomu mě napoprvé, přes všechnu vůli to nedovolit, přece jen zaskočila má už zmíněná stará oční netýkavost. Kdykoli jsem pocítil v oku tlak, bezděčně jsem na něj odpověděl napětím celého těla. Možná nepatrným, ale dost velkým, aby poodchýlilo operované oko ze zorného pole mikroskopu. Operující lékař mi to vytýkal kromobyčejně taktně, ale i tak mne to mrzelo. To však bylo tak všechno, co jsem s tím dokázal udělat. Zato u levého oka jsem se už držel jako císařský grenadýr. A když to pan doktor ocenil, cítil jsem se, jako kdyby mi čtenář poklepal na rameno za novou knihu. Mít víc očí, ještě bych jim ukázal!

Ale teď vážně. Mých osmdesát let mne snad tak trochu opravňuje, abych tu poradil všem, a na prvním místě kolegyním a kolegům seniorům: buďte hodní na své oči! Nejenom proto, že oko je, jak se říká, do duše okno. A pokud budou vaše oči potřebovat tu operaci, nic se jí nelekejte. Svět přes všechny štrapáce a svízele našich životů stojí za to, abychom jej dobře viděli a mohli vychutnat celou přepestrout paletu jeho barev. V tom mi můžete věřit, vím, o čem mluvím – i co se týče těch štrapáců a svízeli.

P. S. Donekonečna bych mohl vyprávět, jak jsem věčně zapomínal brýle všude, kudy jsem chodil, a doma je co chvíli hledal po celém bytě (o zahradě na chalupě nemluvě). Zapomnětlivý jsem stále víc, ale už mě to nepronásleduje. Žádné brýle už nepotřebuji.

*Text: Miloslav Jenšík
Foto: Shutterstock*

**Vezmou vám
vaše unavené
čočky a nahradí
je umělými.
Takový andělský
zázrak to je!**





Anděl s ohnivýma botama: František Černý

Když mi bylo pět, viděla jsem Rok ďábla a poprvé jsem slyšela hrát Čechomor Mezi horami. Pocházím napůl z jižních Čech a napůl z česko-slovenského pomezí a jako správná Jihočeška říznutá Slovenskem neznám v muzice nic krásnějšího, než je folklor. Proto bylo jasné, že do andělského čísla časopisu AGE musím napsat rozhovor se svým andělem hudebním – Frantou Černým, frontmanem Čechomoru, který s celou kapelou dělá pro renesanci lidové písničky neuvěřitelně moc. Od té dětské chvíle, kdy jsem se zamilovala, nic nebylo větším snem než to, abych si s Františkem zazpívala. O patnáct let později to přišlo. Sedím v lázeňském domě ve Františkových Lázních, František má zrovna narozeniny, kytary v ruce a namísto odpovědné žurnalistické práce se ozývá: Slunéčko zachodí... Po rozhovoru odcházím s trsátkem pro štěstí v kapse. Pětiletému dítěti se splnil sen.

Andělé

Franto, bavíme se pro předvánoční číslo časopisu AGE, jehož tématem jsou „andělé“. Vy máte tři „anděly“ za rok 2001 a jednoho za rok 2007, vašim nejlepším filmem je naopak Rok ďábla, za kterého máte Českého lva. Co jste víc, nebo co byste raději víc byli: andělé, nebo ďáblové?

Když jsme se domlouvali na tvé návštěvě, začal jsem přemýšlet, proč chceš psát o andělech a z jakého důvodu sis vybrala zrovna mě. A pokud jsem tématem já, čemuž se trochu divím, tak já bych mohl být anděl s ohnivýma botama: s hlavou v nebi a s nohama v pekle. A v kapele jsme takto viděno půl napůl. Máme to vyvážené, protože jinak by nám to nefungovalo. V Čechomoru máme namíchaný přesně ten poměr mezi lumpíkama a slušňákama. Ono když se řekne darebák nebo lumpík, tak je v tom rozdíl. Lumpíkům se všechno odpustí, darebákům ne. Takže jsme spíš lumpíci s hlavou v nebi.

Kdo je ve tvém životě největším andělem a naopak ďáblem?

Osud. Co máme v osudu, to nezměníme. To, co nám všechno nabízí, je andělské a ďábelské zároveň. Ta všechna tajemství, překvapení, hrůzy a nádhery, to je prostě život. Fátum.

Jakou vlastnost podle tebe nesmí žádný pořádný anděl postrádat?

Každý anděl by měl mít nad sebou především dobrého Hospodáře, aby mohl co nejlépe vykonávat svou práci. Bohužel, mám pocit, že ten hlavní Hospodář to ještě nemá v hlavě úplně v pořádku. Andělé sami nic nezmůžou, to musí on. Ale jemu se nechce, on nás zkouší a chce, abychom vše vykonali sami, samozřejmě za podpory andělů i pekelníků, protože to všechno musí být vyvážené. Ale andělé to mají vždycky těžký.

Andělé se snaží pomáhat. Už roky jste například patrony Pomocných tlapek. To znamená, že nezištně pomáháte s výchovou asistenčních a vodicích psů. Jaké to je?

Jsme normální lidi, kteří chtějí pomoci, když můžou. Nechceme to rozměňovat na stovky nebo desítky projektů. Snažíme se věnovat jedné věci, kde je vidět, že někomu konkrétnímu pomáhá žít lepší život. Máme pocit, že to dává smysl. Už deset let spolupracujeme s Kooperativou s Pomocnými tlapkami a doufám, že to děláme dobře. Myslím, že to je dobrý skutek, nejenom od nás jako kapely, ale od celé té anonym-

ní party lidí, která se tomu věnuje. Když člověk vidí, jak se ti pejsci vychovávají a jak pomáhají, tak zaplaťpánbůh.

Ďáblové

Ráda bych se vrátila k Roku ďábla. Tam hraje anděla písničkář Karel Plíhal a ďábla ďábelský Jaz Coleman. Jak na ten film a vlastně na tu dobu s odstupem vzpomínáš?

Byl to ďábelský rok. Natáčení bylo hodně zvláštní, hrozně magický. Atmosféra kolem byla obestřená tajemnem, nikdo nevěděl, co se zrovna na place stane, ale všichni jsme cítili, že se něco děje. Všechny nás to zasáhlo. Podle mě to byl od Petra Zelenky opravdu dobrý počín, dokázal v pravou chvíli spojit pravé věci ve velmi dobrý scénář. Který, jak se záhy ukázalo, se stal kultovním.

A chtěli byste se do té doby vrátit? Znovu si prožít celé natáčení?

To je zajímavá otázka. S odstupem času asi ano. Kdyby ses mě zeptala před deseti lety, tak bych řekl, že ne. Nechtěli jsme to ale absolvovat znovu, ačkoliv nápady na to, že se natočí Rok ďábla 2, tady byly. My to ale nepřijali. Teď bych do toho šel znovu, protože cítíme úplně novou energii. Pochopitelně by to dopadlo zase jinak. My jsme takoví, že kvasíme, neustále se snažíme proměňovat a vymýšlet něco nového. Z toho důvodu jsme se nechtěli vracet. Ale teď si myslím, že by se pokračování Roku ďábla klidně mohlo natočit. Ale samozřejmě ne v původním duchu, muselo by se točit o něčem úplně novém.

Petr Zelenka má v sobě velkou moc napsat takové dialogy a tak to vymyslí, že jde všechno za roh, ale potom se to zase všechno spojí. Vytváří magično, které se nedá popsat, jenom ho vnímáš. Zjistil jsem, že diváci si museli náš film pustit několikrát, aby se vůbec dostali jenom z půlky k tomu, co všechno Zelenka myslel. Je tam spousta sdělení a každý z nás si je může přeložit, jak chce. Lidi se mě za ta léta ptali, jestli to bylo takhle a proč takhle, a já jim nedokázal odpovědět. Protože sám jsem už nevěděl, co byla pravda a co fikce. Petrovi se dokonale povedlo zmást nás úplně všechny včetně Plíhala a Nohavici.

Taky jsem si to musela pustit mnohokrát, a ráda... Když se vracíte autem z koncertu, jakou muziku posloucháte? Nebo máte raději ticho, abyste slyšeli tu svou vlastní melodii?

Moc se neposloucháme, abych řekl pravdu. Já se nemůžu ještě ani moc vidět. Ale posloucháme se

Když už na pódiu ve svém věku lítám, tak mě to fakt musí bavit. Ne, že to předstírám, to se pozná.

>>





^
Kapela Čechomor; zleva: František Černý, Karel Holas, Michal Pavlík, Lukáš Pavlík, Taras Voloshchuk

Čechomor

Legendární kapela dnes hraje ve složení František Černý – kytara, zpěv, Karel Holas – housle, zpěv, Michal Pavlík – violoncello, české dudy, doprovodný zpěv, Lukáš Pavlík – bicí, perkuse, Taras Voloshchuk – kontrabas. V současné době chystá adventní koncerty a spolupráci s kapelou Wanastowi Vjegy.

třeba tehdy, když jedeme po dlouhé době na koncert s velkým orchestrem. Pustíme si to v autě, abychom pak na pódiu nic nepokazili, protože každý den, každý koncert a každá verze jsou jiné. Když hrajete s velkým orchestrem, to se jede přesně podle not, to musíme svou partituru přesně znát. Ale když jsme sami, můžeme si podle citu třeba dva takty počkat, než začneme zpívat. Takže z toho důvodu se posloucháme. Někdy je lepší úplné ticho, ale častěji si nějakou hudbu v noci pustíme. Většinou je to všehochuť, protože každý má rád něco jiného. Ale v jádru jsme všichni bigbítáci.

Vánoce

Vydali jste vánoční album Sváteční Čechomor, za které máte mimochodem taky cenu Anděl. Co vás čeká před koncem roku letos?

Samé krásné věci. Nejdrív jsem se rozhodl, že pojedu do lázní a na měsíc se zastavím a odechnu si. Ale už od konce listopadu nás čekají adventní koncerty až do poloviny prosince, na které se moc těšíme. Každý rok jsou jiné, jednou si přizveme smyčcový kvartet, jindy orchestr, cimbálku nebo nějakou zpěvačku. Letos s námi bude vystupovat třeba Martina Pártlová anebo přijede host z Japonska Joji Hirota se svými Tai-ko Drummers, světová elita ve world music. Je to hrozně zajímavý chlapík, který s námi spolupracuje už potřetí. A teď se nám děje další

zajímavá věc – domluvili jsme se s Robertem Kodymem a jeho kapelou Wanastowi Vjegy na společné písničky, uslyšíte tam třeba i Lenku Dusilovou. A na příští rok chystáme novou desku s dechovkou.

À propos, co Vánoce? Máte nějaký kapelový rituál nebo jsou Vánoce ryze osobní záležitostí?

V prosinci stihneme odehrát dvanáct adventních koncertů, ale potom se na týden rozejdeme. Vánoce slavíme individuálně, protože každý bydlí někde jinde, každý ve svém rodišti hraje v kostele koledy, já třeba pravidelně už asi dvacet let u Svitav v dědině Javorník v kostelíčku.

Energie

Andělové, Tisíc andělů... „Vykopali“ jste, oprášili, vybrousili, omotali zlatou mašlí a předložili publiku stovky lidových písniček, které by jinak pro širokou masu zůstaly zcela zapomenuty. Kde berete zdroje a podle čeho vybíráte polozapomenutou písničku?

Já to dělám tak, že vybírám podle textu. Hledám ve zpěvnících, těch mám mimochodem za ta léta velkou hromadu, i když je pravda, že většina se tak ze šedesáti procent kryje, pokud nejsou krajově rozdělené. Když mě zaujme text, přehraju si melodii, ale když se mi ta melodie nelíbí, napíšu svou vlastní. Dnes už jsme tak odvážní, že po těch letech, co jsme se báli napsat vlastní me-



lodie, protože se nám zdálo, že ty původní jsou natolik dokonalé, že k nim není potřeba cokoliv doplňovat, píšeme svoji vlastní hudbu. Posluchači přijímají naši písničku jako lidovku, neřeší to, a to je pro nás největší odměna.

Znám amatérské kapely, které hrají s gusem vaše písničky. Slyšel jsi někdy vaše věci v podání někoho jiného? Jaký je to pocit? A čím to je, že si lidé s oblibou hrají a zpívají vaše skladby u táboráku?

Nebudu lhát, je to zvláštní pocit. Vždyť si to vezmi, že bys napsala písničku, a pak ji slyšela v rádiu nebo jak ji hrajou kluci v parku. Jednou se mi stalo, že jsem přišel na jakýsi večírek, kde mě nikdo neznal, ale hráli tam naše písničky. Je to krásný. A čím to je? Já si myslím, že tím, že těm písničkářům neubližujeme. Každý, kdo se lidovou tvorbou zabývá, dřív nebo později tohle pochopí a zjistí, že není třeba přidávat vlastní invenci, že je samo o sobě dobré to, co se nám dostane ve zpěvnících pod ruku. To už je krystalicky čistá záležitost, která byla okleštěná staletími od všeho zbytečného. V notové osnově zůstala jenom pravdivá sdělení.

Písničku si můžeš zharmonizovat podle svého, v dur nebo v moll, bude rychlá nebo pomalá... V tom je to kouzlo. Ale pořád je tam jedna věc, na kterou se nesmí zapomínat, a v tom je to tajemství, proč lidi zpívají naše písničky. Že ačkoliv to hrajeme na bicí a elektrické kytary, tak

naším předkům neubližujeme. Já bych to klidně přirovnal k ženě. Člověk k ní musí chovat pokoru, projevuje jí náklonnost a lásku tím, že jí věří, nesnaží se ji předělávat. A naopak to, co je na ní krásný, se snaží pochopit a vyzdvihnout. A nepřidávat tam nic svého, cizího, protože nic jiného tam nemůže fungovat. Ta písnička ti to vrátí. To, co do ní dáš, se ti vrátí desetinásobně od posluchačů. Všechno je to o energii. Tu samou písničku může uchopit kdokoli jiný, ale ty mu to třeba neuvěříš. Bude tam cosi, nějaký prvek, co to kazí. Člověk musí dát pozor, aby to, co předkládá lidem, bylo krystalicky čisté. Když už na pódiu ve svém věku lítám, tak mě to fakt musí bavit. Ne, že to předstírám, to se pozná.

Když jste na pódiu, věk jde stranou, to nikdo neřeší. Děláte občas skopičiny, to jo.

My občas schválně děláme hrozně divný věci. Třeba si libujeme v celkem morbidních textech, protože smrt úzce souvisí se životem. Nebo provádíme psí kusy tím, že jako samí chlapi zpíváme babské texty. Je to tak trochu zvrácený, uznávám, ale vzrušující. Nebo smutnou písničku zpíváme vesele. A najednou sdělení funguje úplně jinak. Záleží, jak to člověk uchopí, ale pořád by měl být klukem nebo vypravěčem. Baví nás ta rozpustilost a to, že se nenecháme úplně svázat. Ale musíš do toho vtisknout energii. Samotné to pracovat nebude. Když ti posluchač uvěří, tak jsi vyhrál. A když se nám tohle nepovede, písničku radši ani nepustíme ven.

**Ta energie
a síla, co jde
od srdce,
se nezmírní.**

František Černý (59)

Narodil se ve Svitavách ve znamení Štíra. Je textařem, skladatelem, kytaristou, zpěvákem a frontmanem kapely Čechomor, kterou v roce 1988 založil společně s Jiřím Břenkem pod původním názvem I. Českomoravská nezávislá hudební společnost. Studoval na hodináře, ale hudbě se aktivně věnuje od patnácti let, je několikanásobným vítězem Porty se skupinami Kanafas a Povijan. Byl dramaturgem v Divadle U Hasičů, kde ztvárnil hlavní roli v inscenaci Via Historia. Působil ale také jako herec ve filmu i v divadle, mezi jeho nejznámější filmové role patří role taxikáře v Knoflíkářích Petra Zelenky a role Franty Černého v Roku ďábla.



Je spousta lidí, kteří se vážně zabývají lidovou tvorbou, ale dělají chyby. Pro diváky je to nesdílné, jsou tam napasované věci, které tam vůbec nepatří. Většinou mají muzikanti sklon předvést se, ukázat, co všechno umí. Ale to nikoho nezajímá, každý poslouchá text a ne to, jestli tam kytarista zahrál šestnáctky. Já vím, že to je důležité, ale v podstatě se vůbec nemusí hrát, stačí jen zpívat. To funguje. Míň je víc. Naše kapela se snažila hrát i kombinovaně, třeba jsme si ke spolupráci přizvali orchestr a sbor. V tu chvíli to má úplně jiné poselství, náš podíl je v tu chvíli třeba jenom třetinový, ale na to navazují další emoce, které to mohou posunout výš. Nebo jsme hráli zase v úplně jiné podobě, byli jsme jenom tři. Od tří lidí divák nic moc nečeká a je kouzlo, když se to povede.

Publikum

Jste minimálně třicet let na absolutním výsluní, koncert co koncert z vás sálají megawatty energie. Jak se dobíjíte?

Ze začátku jsme tu energii brali z radosti z našich písniček, že fungují. Ale teď energii nejvíc bereme z vás, z publika. Ale podstata je v energii písniček. My máme model dvou zpívajících chlapů, kteří se postaví před lidi a řvou jako tygři, seč jim síly stačí. Je to vlastně zvláštní, že to funguje.

Jaké album je pro tebe nejzásadnější?

Pochopitelně první album je první album. A poslední je to nejčerstvější, k tomu má muzikant ten nejvřelejší vztah. Ale pro mě byla nejzásadnější deska Mezi horami. Tam se to všechno stalo. První album bylo hodně akustické. Přerod začal až tím, že zemřel náš zakladatel Čenda a v té době se v kapele objevil houslista Karel Holas. A společně jsme to posunuli tam, kam jsme chtěli.

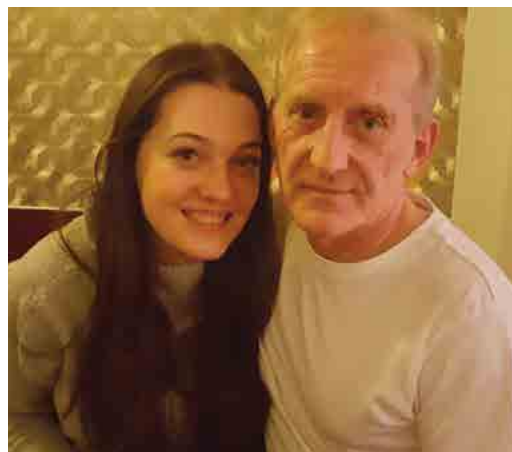
Už jako malá jsem si vždycky říkala, co děláte před vašimi koncerty. Máte nějaký rituál?

No jasně, že máme. Už je to sice až legrační, ale dodržujeme ho spoustu let. Bubeník dá levou ruku, my všichni po něm dáme levou ruku, potom dá bubeník pravou, my taky, je to taková naše stolička Rychlých šípů, abychom se cítili. Během mistrovství světa v hokeji ještě vždycky řeknu: „Taras, tak já ti to hodím támhle za bránu, ty to hodíš Karlovi doleva, Karel to hodí Michalovi, ten doprava Lukášovi a jdeme na to.“ Takže se tak jako hecujeme, aby byla legrace. Dělá nám to dobře, když se takhle před koncertem stmelíme, řekneme si, že se na koncert těšíme, a jdeme na to.

Když si představím ty nažhavené diváky, kteří tam čekají už třeba i hodinu, tak dostanu takovou tu příjemnou trému, jak to dopadne. V podstatě se to dá přirovnat k běhu na deset kilometrů. Při třetí, čtvrté písničce to je jako při třetím čtvrtém kilometru, vyplaví se ti endorfiny, můžeme pak hodiny hrát a nic nás nebolí. Jsi v ajfru, všechno jede až do konce koncertu, kdy se vyplaví endorfiny štěstí. Jsme šťastní, objímáme se a říkáme si, jak to bylo skvělé. A i když jsme už třeba na hotelu, tak hodinu trvá, než se člověk uklidní. Ta energie a síla, co jde od srdce, se nezmírní. Těžko se to chápe, ale když to na koncertě mezi námi jiskří, dějí se věci, co by se normálně neděly, tak pak ležím v posteli, přehrávám si to v hlavě a je mi podruhé dobře. Teď čtu knížku o kytaristovi Rolling Stones Keithu Richardsovi, který to tam přesně takhle popisuje. Na koncertě nechává duši. A to je ono. Doufám, že je to i na nás znát.

No to teda je!

*S andělem s ohnivýma botama si povídala Štěpánka Kotrbová
Foto: archiv Čechomoru a F. Kotrba*



^
Tradiční „nakopávací“ rituál před koncertem

>
František Černý
a Štěpánka Kotrbová



Jejich život je mu vším

HELPPES[®]



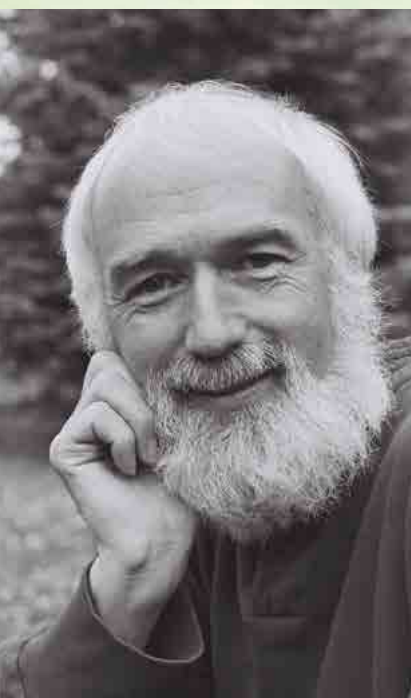
Věděli jste, že na rozdíl od vodicích psů, na jejichž výcvik stát přispívá až 350 000 Kč, je výcvik psů asistenčních a signálních odkázaný pouze na vaše dary? Psi vycvičení díky vaší pomoci pomáhají lidem s postižením každý den s oblékáním či nákupem, dokáží otevřít ledničku, nebo dokonce i zavolat pomoc. Není proto divu, že pro člověka s handicapem je takový pes nepostradatelným pomocníkem.

www.helppes.cz

Jak můžete pomoci vy? Odešlete dárcovskou SMS ve tvaru DMS HELPPES na telefonní číslo 87 777. Cena DMS je 30 Kč. Helppes získá 28,50 Kč. Více na www.darcovskasms.cz.

Obrázky pro duši

Informace k nám mnohdy připlouvají jen tak mimoděk a nečekaně. S tvorbou Miroslava Zámečnicka jsme se potkali letos v červenci na hradě Rabí. Jeho nádherných několik desítek podob lesa nás uchvátilo a ještě víc texty, které fotografie doprovázely. Jak jsme si přečetli, autor chtěl, aby potěšily naši duši. Stalo se mnohem víc, oslovily naše srdce. Proto rádi tuto inspiraci, která nabádá právě v adventní době k zastavení a ztišení, předáváme dál prostřednictvím našich stránek.



Miroslav Zámečník (63)

je nadšený vypravěč slovy a obrázky. Fotografování patří od mládí k jeho vášním, v poslední době připravuje každý druhý rok novou výstavu nebo audiovizuální představení. Vystudoval kybernetiku a působí ve zdravotnictví v oblasti informatiky. Letos jsme se mohli setkat s jeho dvěma výstavami od června do října na hradě Rabí.

Jak se člověk, který vystuduje kybernetiku, dostane k fotografování?

Láska k fotografii a filmu mě provází celým životem. Když jsem se po gymnáziu rozhodoval, co dál, volil jsem mezi psychologií, medicínou, elektrotechnikou, fotografií a filmem. Nakonec zvítězila kybernetika, ale to neznamená, že jsem přestal fotografovat – tvořím průběžně po celý čas. Dnes s úsměvem někdy říkám, že pracuji na tvorbě medicínských informačních systémů, abych mohl fotografovat.

Vaše výstavy jsou z převážné většiny situovány do jižních Čech, na hrad Rabí. Proč zrovna tam?

Z jihu Čech pocházím a rád se tam pravidelně vracím. Také fotografie vznikají převážně tam, v šumavských lesích, které jsou starobylé a magické. Kdo jednou objevil jejich krásu a kouzlo, nemůže se od nich odtrhnout. A pocítí potřebu napomáhat jejich ochraně.

Letos jste na hradě Rabí uspořádal hned dvě výstavy. O jedné už jsme se zmínili – pod názvem „Ohlédl jsem se v lese“ byla situována do hradní konírny. Jak byste ji charakterizoval?

Obrázky, které jste tam mohla vidět, jsou výběrem z toulek zákoutími příhraniční Šumavy a vznikaly uplynulých několik let. Črty, které je doprovázely, jsou výběrem z toulek zákoutími myslí a zrály mnoho desítek let. Jak jsem napsal v průvodci k této výstavě, nic z toho, co je v črtách napsáno, není objevené, ale je stále objevováno. Jsem rád, že to některé návštěvníky potěšilo a nechali v sobě texty znít.

Ta druhá letošní výstava byla k vidění ve sklepení kostela hradu Rabí a jmenovala se

trochu zvláště „Nesmysl – Smysl – Mysl – My“. Nesla podtitul „Zamýšlení nad smyslem našeho bytí“. Proč zrovna toto téma a jaký je smysl života podle vás?

Můžete jít životem, aniž byste si tuto otázku kladli. Ale myslím si, že si ji časem položí každý z nás, nebo mu tu otázku položí někdo jiný, třeba dítě. Výstava vznikla tak, že jsem rozeslal poštou stovku dopisů svým přátelům a zeptal jsem se jich na to. Odpověděli mi skoro všichni. Všechny ty odpovědi byly pozoruhodné a většina z nich potěšila i návštěvníky této výstavy. Podle ohlasů je oslovila, pohládila i inspirovala. Třeba k tomu, že začali na tutéž otázku hledat odpověď a formulovat „svůj“ smysl života. Krásné je, když jej nejen pojmenujeme, ale začneme ho vědomě naplňovat a prožívat. A bylo kouzelné, že řada návštěvníků připojila k výstavě i své postřehy a úvahy, které jsme průběžně vyvěšovali – sešlo se jich na osmdesát, mnohé i s obrázky. A jak jsem odpověděl já? Napsal jsem: „Smysl bytí je v MYSLI – ve vědomém žití s MYSLÍ – v poznání našeho propojení prostřednictvím vše tvořící MYSLI.“ Ale vím, je to odpověď, která si žádá další dopovězení. Tak třeba příště...

Děkujeme za rozhovor a těšíme se na další setkávání na stránkách AGE.

Text: Jana Jenšíková

Foto: archiv Miroslava Zámečnicka a Shutterstock



O hledání a nalézání

Pochopil jsem nejprve, že k tomu, abychom mohli vykonávat dobro, abychom mohli šířit dobro, musíme začít u sebe. Pak jsem ještě pochopil, že úplně se vším musíme začít u sebe. To je tak jednoduché, že to člověk objevuje někdy i jeden celý život, a někdy to ani neobjeví, byť to jako větu často opakuje a druhým říká pro poučení!

Pochopil jsem význam pokory a učím se jí. Není to nic, co by bylo na první pohled na člověku vidět.

Pochopil jsem význam poděkování a učím se na to nezapomínat. Vždyť je to tak prosté.

Pochopil jsem význam odpuštění, učím se vnímat situace, kdy je potřebné. Je nutné umět odpouštět nejen druhému, ale především sobě. Odpuštění je bez podmínek. Odpuštění prostě jenom je.

Pochopil jsem, že člověk, má-li mít rád druhého a má-li žít v harmonii a v Jednotě, musí mít rád i sebe. Vyvážené a v harmonii.

>>

Cesty

Kráčíme, abychom nakonec pochopili, že není kam jít, ani kam dojít, že tam celou dobu jsme, jen to vědomě nežijeme, nevíme. Celá cesta je vlastně „jenom“ práce s vlastní myslí, její postupná velká proměna, uvědomování si kouzelné propojenosti všeho se vším. Vše tkví v mysli a mysl v MYSLI a odhalovat do hloubky toto poznání je radostné a nesmírně objevné a cenné. Leč práce s myslí je nelehká a chuť svoji mysl měnit nevelká. Vždyť kolikrát je jednodušší odnosit hromadu kamení, než odložit jednu ze svých představ či závislostí zakořeněných v mysli své! Ale stojí to za to, je to nesdělitelně kouzelné a jednou, dříve či později, pochopíme, že nelze jinak.





Modrá zahledění

Je úžasné vidět strom, jak si stojí stále na jednom místě a prožívá si svůj stromový život ve světle.

Před jarem není na první pohled poznat, který je suchý a který ne, ale síla života ty živé probudí a tisíce lupínků pak společně začnou vytvářet střechu lesa, a jak se rozvíjejí, každým dnem je v lese jiné světlo.

Nejprve ostrá zář slunce, pak žlutozelené světlo pokročilého jara, pak zelenavě laděné sešeření předletní, pak chladivý stín léta, který vytrvá tuze dlouho, aby se projasnil žlutooranžovou září podzimu a přes šedivé mlhavé světlo přešel do oslnivé bělosti zimy.

Ten zázrak je za našeho života tak asi 80×. Ale kolikrát ho vlastně vidíme?

Naděje

Třeba tenhle strom. Kolikrát byl vyvrácen a kolikrát znovu vytvořil výhony. Nezdolná touha stromu růst, být. Nehledá smysl svého bytí, on JE. Pevně zakotven v zemi směřuje vzhůru, ke slunci, ke světlu. A když ho vichřice takřka vyvrátí, roste dál. Není to úžasná inspirace? A když mu námraza větve oláme, probudí k růstu další. Semena jeho ptáci roznášejí, nějaké se někdy někde uchytí. Vracím se k němu již patnáct let, zdá se, že se nemění, ale měníme se oba...





Volby

Kráčím cestou na Pláně a vzpomínám – podělím se s vámi o pár útržků. Vzpomínám na jednoho našeho profesora matematiky, jak jednou odvodil na tabuli složité vztahy popsané řadou rovnic a zůstal nad nimi v nehybném úžasném stavu vytržení. Pak se zvolna otočil k nám a zahleděn stále kamsi do daleka pravil: „Tak tady vidíte, jaký je ten náš svět... Víte, já si myslím, že živá hmota je neživá hmota plus čas...“

Pak pohlédl na onu bandu tupců ve fakultní posluchárně, máchl rukou a vše smazal. Nevěděl jsem tenkrát, o čem to hovoří, ale pociťoval jsem výjimečnost jeho sdělení. Dnes vím, leč netroufal bych si používat pojmy „živá a neživá hmota“. Vždyť co není živé? Ale vím... abychom si rozuměli, abychom mohli sdílet, potřebujeme škatulky a pojmy. Však když se později tyto škatulky a pojmy přirozeně vytratí – VŠE jedním JE.

Vzpomínám na jiného profesora matematiky, zrovna jsme probírali různé soustavy, zejména binární (dvojkovou), desítkovou a šestnáctkovou, tvořící základy světa počítačů. A během výkladu odbočil, začal filozofovat a pak jen tak pravil, že ona dvojková je sice pro počítačový svět výhodná (ano-ne, sepnuto-rozepnuto), ale praktičtější s ohledem na život by byla soustava trojková. Krásná analogie. Po létech oceňuji její hloubku.

Když někdo prožívá domnělou bezvýchodnost své situace, připomínám mu, že máme vždy minimálně dvě možnosti – binární soustava.

Když někdo tápe a nedokáže si vybrat ze dvou nabídek, nabízím připomenutí oné trojkové soustavy: ano – ne – jiná možnost (či nevím).

Sám jsem si kdysi zavedl pojem „třetí hromádky“: toto budu řešit nyní, tímto se nebudu zabývat vůbec a toto odložím na třetí hromádku pro chvíli, až čas pro věc patřičně nazraje.

A když už jsme u onoho ANO a NE, vybavují se mi slova Ježíšova nabádající: „Vaše řeč budiž ano, ano, ne, ne.“ Zdvojit ano i ne. Jsou vykládána různě, často jako pokyn k jednoznačné jasné mluvě. Vnímám je jinak. Jako nabádání, abychom se na vše tázali svého rozumu i srdce současně, a pokud budou rozum a srdce ve shodě (ano + ano, či ne + ne), pak ANO či NE. Pokud ve shodě dosud nejsou, je tady třetí hromádka, prostor pro další možnosti, řešení za čas. Nenechme se lapit černobílým binárním viděním a tlakem času. Kouzlo trojkové soustavy...



IKONA: Okno do jiného světa

Obrazy, které lidé vytvářejí již mnohá staletí. Říká se, že jsou oknem do jiného světa, nebo také, že se nemalují, ale píší. Pojďme se na umění, jehož počátky sahají hluboko do minulosti, podívat očima současného ikonopisce Martina Damiana.

Kánon a řeč barev

Ikona je obraz s duchovní tematikou, ale ne každý duchovní obraz je možné nazvat ikonou. Co tedy ikona je?

Podstatné je, že ikona v sobě nese příběh – poselství. Ikony začaly vznikat v době, kdy lidé běžně neuměli číst a psát, a tak vyprávěly celé příběhy evangelií (*příběhy z Bible – pozn. red.*). Proto se vlastně do dneška neříká, že se ikony malují, ale píší. Je to podobné, jako když se ve středověku přepisovaly knihy; stránka stejné knihy byla od každého písaře trochu jiná, ale obsah sdělení byl stále stejný. To je také důvod, proč za celá staletí nedošlo k žádným velkým změnám v ikonografii a ikonopisec má jen omezené možnosti vlastní kreativity.

Znamená to tedy, že musí při jejich tvorbě dodržovat celkem přísná pravidla?

Ano, u ikon existují daná pravidla, kánon, která by se neměla překračovat. První ikonopisci si brali výtvarné vzory ze starého Řecka, co se týká vizáže postav a oblečení. A od té doby až dodnes se nejčastěji opisují ikony starých mistrů. Ale samozřejmě vznikají i postavy novodobých světců (*osoby, které jsou uznávány díky mimořádnému způsobu svého života – pozn. red.*), které žádné vzory nemají, protože žily docela nedávno. Dělal jsem například ikonu Matky Terezy.

Jak je to s barvami na ikonách, ty mají také pravidla?

Stejně jako kompozice jednotlivých postav má svoje pravidla, tak i barvy. Můžeme si to vysvětlit na dvou nejzákladnějších ikonách – ikoně Krista Pantokratora (Vševládc) a Bohorodičky. Spodní Kristův šat je červený. Červená představuje božství, protože křesťanství vyznává Krista jako toho, kdo byl svou podstatou Bůh, a svrchní šat je modrý, protože modrá představuje lidství – svým vtělením se Kristus stal člověkem, „oblékl“ lidství. U Bohorodičky je to naopak – spodní šat je modrý, protože je podstatou člověk, ale byla zahalená do Boží milosti, proto její svrchní šat je tvořen červenou barvou. Později se symbol barev vyvinul a například v gotice nalézáme Bohorodičku i pouze v modrém oděvu. Ale ani další barvy nejsou použity náhodně a mají svůj význam.

Říká se, že ikona je oknem do nebe. Proč?

Přirovnal bych to k tomu, jako když očekáváme nějakou návštěvu a oknem ji vyhlížíme. Ve chvíli, kdy toho člověka zahlédneme, začneme se radovat, že už přichází. Takže není důležité

okno, ale ten, koho oknem vidíme. A podobné je to s ikonami. Nejde v nich o to materiálně, ale průhled. Ikona je pomocník, jak se k lidem v jiném světě, kteří pro nás mohou být inspirací, přiblížit.

Obraz, který přitahuje

Mezi motivy ikon jsou vidět i andělé. Jak je to s nimi?

Andělé se znázorňují podle starobylé tradice jako okřídlené postavy a tak, že nelze poznat, jestli se jedná o muže nebo o ženu. Zobrazují se buď samostatně, nebo jako ti, kdo lidem pomáhají. Například archanděl Michael jako bojovník proti zlu a ten, kdo nad zlem vítězí. Lidé ho mají v oblibě, často si chtějí umisťovat tuto ikonu do svých domovů jako ochranu před zlem. Výtvarně zajímavé je, že v ikonografii se andělé a archandělé znázorňují s bohatými účesy, jaké nosily ženy ve starém Řecku.

Všimla jsem si, že na ikonách není stín. Proč?

Ikony jsou koncipovány tak, že z nich vychází světlo, proto v nich stín hledáte marně. Podle východní tradice na ikonách spočívá tzv. blagodať. Je to vlastně paralela k řeckému cháris, nestvořenému Božímu světlu. Takže podle této tradice na každém, kdo před ikonou stojí, spočívá tato blagodať. Je to patrné především z obličejů, ale i ze všech ostatních částí postavy, například ze záhybů oděvů. A toto světlo proniká až k pozorovateli. Další zajímavostí je, že se na ikonách objevuje tzv. obrácená perspektiva. Západní obrazy jsou malovány tak, že vše směřuje k nějakému bodu

Jak říká
Malý princ,
důležité
je to, co
je očím
neviditelné.

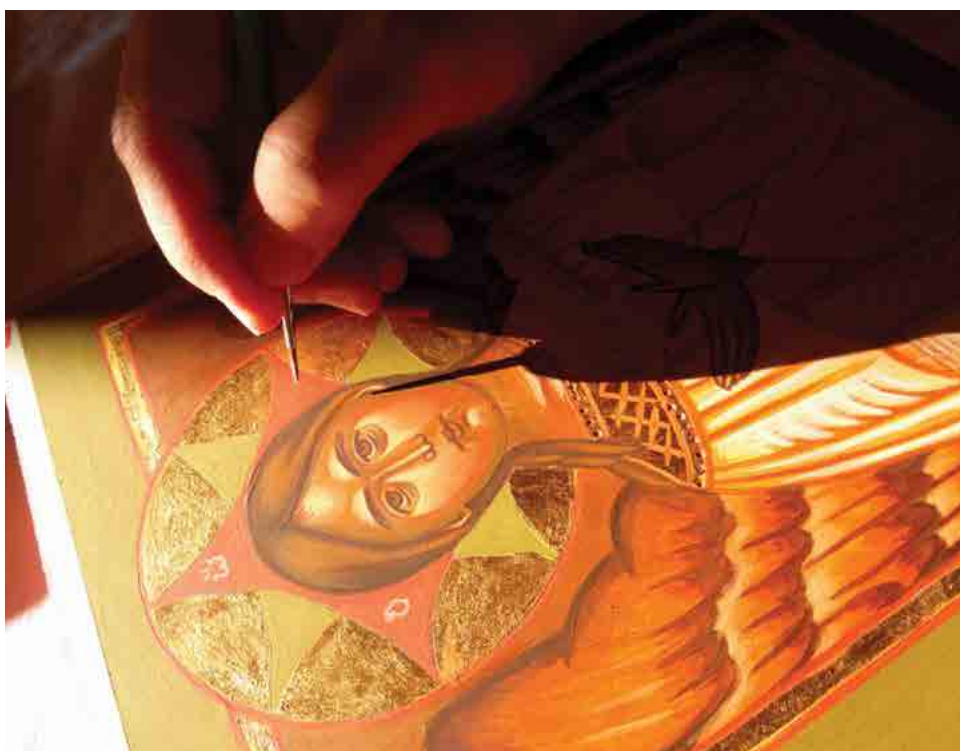
< <

Martin Damian s jednou ze svých ikon: Kristus – Cesta, Pravda a Život

∨

Tvorba ikony Hesychia – svaté ticho

>>



Martin Damian

je současným ikonopiscem a výtvarníkem. Umění tvorby ikon se naučil během šestiletého působení v klášteře Řádu menších bratří kapucínů a zůstává mu věrný i po odchodu z kláštera. V roce 2009 se zúčastnil kurzu Kopie mistrů pořádaného Národní galerií v Praze. Pravidelně pořádá kurzy ikonopisectví. I přes tvorbu dalších výtvarných dílek různého charakteru zůstávají ikony jeho velkou láskou.

**Nejvýznamnější výstavy
Martina Damiana**

2011 Světlo ikon v pražské Loretě

2012 Svatodušní výstava ikon ve Vídni v kostele St. Andreas

2013 Okno do nebe v Sázavském klášteře

2014 Lux Mundi v knihupectví U sv. Vojtěcha v Praze 6

2015 velká výstava ikon v klášteře sester františkánek v Bonlandenu v Německu

^
Detail ikony Narození Krista

>>
Detail ikony modrého serafa

>
Archanděl Michael

v dál, který je na obraze. U ikony je to obráceně. Středobod, ke kterému vše směřuje, je pozorovatel. Když si člověk stoupne před ni, tak má dojem, zvlášť pokud je ikona velká, jako by ho vtahovala, jako by se otevírala směrem k němu.

Přejdeme k samotnému tvůrčímu procesu.
Jak ikona vzniká, jaké materiály se používají?

Je to různé, záleží na velikosti a složitosti. Ale ten proces je vždycky podobný, postup je stejný. Ikony se tvoří na měkké dřevo, které musí být dobře vyschlé. Na něj se nalepí pomocí klihu bavlněné nebo lněné plátno. A to následně vytvrdne takovým způsobem, že kdyby dřevo nebylo vyschlé, zdeformovalo by se.

Říkám, že ikona je především výsledkem duchovního života a modlitby a až na druhém místě výtvarným dílem. Takže nejprve na dřevo vypisují modlitbu požehnání pro člověka, pro kterého je určena. Do jedné části vypisují litanie (*modlitby ke svatým – pozn. red.*), takže pokud je určena konkrétnímu člověku, mohu tam vepsat jméno jeho světce. Pokud ji někdo chce třeba ke křtu dítěte, vepíší tam i tuto informaci. Ta modlitba pak nebude vidět, protože ji přelepím plátnem. Ale to vůbec nevadí, důležité je, že tam je. Jak říká Malý princ, důležité je to, co je očím neviditelné.

Barvy z vaječného žloutku

Po přilepení plátna se rozmíchá směs z klihu, plavené křídý, přidá se pár kapek olivového oleje a já ještě přidávám trochu zeminy z Jeruzaléma,



protože k ikonám patří nejen symbolika kompozice a barev, ale i symbolika materiálu. Ve vodní lázni se pak připraví směs, která se v několika vrstvách nanáší na nalepené plátno, až jeho struktura zcela zmizí. Nakonec se vše vyhladí brusným papírem. Pak se na tento podklad, tzv. levkaz, může připravit nákras ikony světce, který bude zobrazován. Nákras je důležitý také proto, že první, co se nanáší, jsou plátky pravého zlata, které obvykle tvoří pozadí ikon v místě, kde nebude barva. Zlato se nebere jako barva; má v ikonografii symboliku Boží slávy a krásy a má připomínat, že skutečnost, na kterou se díváme, není z tohoto světa. Naopak barvy se berou symbolicky tak, že jsou pozemského původu. Pak se vyrábějí barvy smícháním vaječného žloutku s čistě přírodními pigmenty – rozdrčenými nerosty, hlinou. Je to tzv. žloutková tempera. Tyto barvy jsou světlostálé, vydrží několik staletí. Ikona se tvoří od nejtmačších odstínů. Světlé odstíny nelze ztmavit, proto se začíná vždy od nejtmačších a postupně se zesvětluje.

To vypadá hodně složité. Jak dlouho celá tvorba od začátku do konce trvá?

Ikona menších rozměrů asi měsíc. Samozřejmě to není nonstop práce. Při její tvorbě je důležitá modlitba a soustředění. Je rozdíl, jestli tvořím ikonu pro sebe nebo pro někoho, kdo je mi blízký – v tom případě se za toho člověka modlím, myslím na něj, aby se splnily jeho sny. Pokud je nemocný, prosím za jeho uzdravení.

Jak vybíráte, kterou ikonu budete zrovna tvořit?

Je to intuitivní, jak to v tu chvíli cítím, nějak to ke mně přijde. Je to stejné, jako když si vybíráte, jestli máte chuť na palačinku nebo topinku s česnekem. A když to tak cítím, je to znát i ve výsledku, protože ji tvořím srdcem.



Ikony se tvoří srdcem

Tvoříte i ikony na přání. Máte nějakou zpětnou vazbu od jejich majitelů?

Mám, od jedněch manželů, jsou to moji kamarádi. Několik let nemohli mít miminko a ten manžel mě prosil, jestli bych jim nevytvořil ikonu svaté Ludmily. Manželka měla mít narozeniny a chtěla ji k rozjímání a prosit o požehnání, aby měli dítě. A dneska už mají dvě. Samozřejmě to není tak, že bych vytvořil nějakou zázračnou ikonu, je to otázka víry a Božího požehnání, ale mohl jsem být prostředníkem.

Můžete nám prozradit, jak jste se k výrobě ikon dostal a jak dlouho je tvoříte?

K ikonám jsem se dostal v roce 2003. Bylo to zvláštní. V tom období jsem žil v klášteře bratří kapucínů, kde jsem byl šest let. Jeden z bratrů zapomněl své tempery ve společenské místnosti, já jsem kolem nich chodil a vždy, když jsem šel kolem té poličky s temperami, tak mě napadlo, že vytvořím ikonu. Ale že vytvořím jen jednu pro sebe k meditaci, ikonu Krista. Pokaždé mě to napadlo, ale pokaždé jsem mávl rukou a řekl si: To je hloupost, jen vyplácám barvy a nakonec výsledek nebude k ničemu. Ale bylo to neodbytné, a tak jsem nakonec poprosil bratra, který pracoval se dřevem, jestli by mi připravil dřevo na ikonu, a začal jsem na ní pracovat. Tehdy jsem vůbec nevěděl, jak se připravuje dřevo, takže jsem začal nanášet barvy, a jak bylo suché, tak mi je vždy vcuclo. Takže jsem stále nanášel a nanášel barvy, až se mi to nakonec ustálilo a vznikl nějaký obrys Krista. Když jsem ikonu vytvořil, přicházeli ostatní bratři a prosili mě, jestli bych jim také nějakou nevytvořil. Pak jsem se začal seznamovat s ikonografií a jedna ikonografka mě naučila pracovat se zlatem, to byla velká škola. A ikony zůstaly mojí láskou i po odchodu z kláštera a věnuji se jim dodnes.

Jste všestrannější výtvarník, proč zrovna ikony?

Ikony byly první v mojí výtvarné tvorbě. Do té doby jsem se výtvarně moc neprojevoval. Tvoření přišlo až s ikonami, po nich i omalovánky, ilustrace. Ani nevím, čím mě ikony uchvátily. Je to tvorba srdcem, nejen výtvarná záležitost. Na mé kurzy tvorby ikon chodí mnoho lidí, kteří se o ně zajímají, a také jeden psychiatr, který tvrdí, že tato tvorba mění srdce člověka. Tak jsem o tom přemýšlel a opravdu mám vždy pocit, že čas tvorby ikon je požehnaný čas. Člověk se při tom zklidní a může myslet na úplně jiné věci než v běžném shonu, myslí pozitivně na druhé lidi a tou tvorbou



se očisťuje od negativních postojů a myšlenek. Je to takový očištný proces.

V České republice je více těch, kteří se tvorbou ikon zabývají. Znáte se mezi sebou navzájem?

Znám se s několika pravoslavnými ikonopisci. Ale u nich je to jiné, jejich tvorba podléhá schvalování. Být ikonopiscem je u nich služba v církvi a vytvořenou ikonu musí schválit kněz. Já jako katolík si nemusím nechávat ikony schvalovat.

Může se ikonopiscem stát každý, kdo by chtěl? Co musí splňovat člověk, aby mohl tvořit ikony?

Člověk musí mít nějaký dar od Pána Boha a vztah k ikonám. Ale ten vztah se dá i vypěstovat. Dříve jsem měl pocit, že je to staré křesťanské umění, dávno překonané. A najednou jsem tomu naprosto podlehl. Není to volba rozumu, ale srdce. Na mých kurzech se občas objeví někdo, kdo má opravdu talent, a pak by byla škoda ho nechat ladem, tak jej povzbuzuji, aby pokračoval. Vnímám to spíš jako dar než talent. Někdo může mít výtvarný talent, ale ne dar na tvorbu ikon.

Máte za sebou spoustu výstav nejen u nás, ale i v zahraničí. Co plánujete v nejbližší době?

Rád bych příští rok uspořádal další výstavu. Loni jsem vystavoval například v Německu ve františkánském klášteře v Bonlandenu a výstava měla velký úspěch. Většinou vystavuji ve starých kláštorech a tyto prostory a ikony k sobě prostě patří.

Tak se budeme těšit, že o vašich dílech ještě uslyšíme.

Text: Kateřina Jelínková

Foto: archiv Martina Damiana

Je to tvorba
srdcem,
nejen
výtvarná
záležitost.

Ikony jsou první křesťanské výtvarné umění. Na začátku nebyla východní a západní církev, pouze jedna. Teprve v roce 1054 došlo k rozdělení na tzv. západní a východní pravoslavnou církev. Východní církev si uchovávala úctu k ikonám, proto se tam ikony více rozvíjely, západ šel spíš vlastním směrem.



Historie betlémů sahá až do 4. století; tehdy přinesl papež Liberius do Říma pět prkének z Kristových jesliček a uložil je v chrámu, který podle nich dostal jméno Ad praesepe (U Jesliček). Další zajímavost je z roku 1223, kdy po návratu z města Betléma připravil mnich František z Assisi pro účastníky půlnoční mše v jeskyni u vsi Greccio jesle s živým oslem a volem, a založil tak tradici stavění jesliček. U nás byl podle dochovaných pramenů první betlém postaven v pražském kostele svatého Klimenta v roce 1562. Lidové betlemářství se rozvíjelo v průběhu 19. století a svého vrcholu dosáhlo počátkem 20. století.

Půjdem spolu na betlémy...

Vánoce a betlémy. Již stovky let patří neodmyslitelně k sobě. Přinášejí radost dětem i dospělým a připomínají vánoční příběh. Zpočátku byly tvořeny převážně ze dřeva. Později se přidaly další materiály: papír, vosk, pálená hlína, těsto, ale také třeba perník. Jak vzniká takový perníkový betlém, na to jsme se zeptali Jarmily Janurové, majitelky rodinné společnosti JaJa. Její perníkové betlémy putují každoročně nejen do všech koutů Česka, ale i za naše hranice. Nejdelší cestu urazil betlém z Pardubic až do Texasu.

„První zmínky o výrobě perníčků na našem území spadají do první poloviny 14. století a váží se k městu Trutnov. Zpočátku se vyráběly spíše jednotlivé figurky s náboženskými motivy. Perníkové betlémy se začaly tvořit později, pravděpodobně až s tradicí betlémů, která přišla na naše území přibližně o dvě stě let později,“ vypráví Jarmila Janurová. V její pardubické firmě začali s výrobou perníkových betlémů v roce 1990. Na začátku to byly ploché betlémy různých velikostí s různým počtem figurek, v současné době trojrozměrné, od malých s několika figurkami až po velké s mnoha desítkami postavíček.

Zajímalo nás, jak tedy takový betlém vzniká. Zahajuje se samozřejmě u těsta. „Používáme stejné těsto jako na ostatní zdobené perníčky, pouze na některé figurky dáváme těsto pevnější

konzistence, abychom zabránili jejich deformaci. Recept na ně je samozřejmě naším výrobním tajemstvím. Ale bez perníkového koření a zejména medu by pardubický perník nebyl pardubickým perníkem. Suroviny pocházejí převážně z našeho regionu, pokud to nestačí, nakupujeme je i jinde, ale téměř výhradně jsou to suroviny tuzemské,“ říká majitelka rodinné firmy.

Pak už jen opojení vůní pozorujeme, jak se z několika hodin uleženého těsta vykrajují formičkami jednotlivé figurky a objekty. Dozvídáme se, že pokud se vytváří zcela nové kompozice betlémů, vznikají nejprve jejich nákresy na papírové šablony, z nichž se následně ve vlastní režii vyrobí vykrajovátka. „Perníkové postavíčky se pečou ploché a teprve po upečení se staví – lepí se bílkovou polevou k perníkovému podkladu,“

vysvětluje paní Janurová tajemství trojrozměrného betlému. Nakonec přijde ke slovu sníh, tedy bílá bílková poleva, kterou se betlémy zdobí nejlépe druhý den po upečení, protože nějakou dobu po vytažení z trouby těsto ještě „pracuje“. Podle náročnosti se takový větší betlém může zdobit i týden.

U paní Janurové můžete vybírat z asi dvaceti druhů betlémů, ale nabídka se každý rok rozšiřuje. Pokud byste však chtěli mít perníkový betlém pod stromečkem, musíte se pro něj rozhodnout už v létě, protože později už není v kapacitách firmy objednávku kladně vyřídit. A pro gurmány máme jednu dobrou zprávu – dá se sníst, i když jeho požitelnost záleží na tom, jak dlouho a kde je bez obalu vystavený.

Text: Kateřina Jelínková

Foto: archiv JaJa a Shutterstock



Jelikož klasické perníkové těsto je výrobním tajemstvím, přinášíme pekařským nadšencům ověřený recept na nebezpečně jedlé perníčky, které jsou po upečení a namazání již druhý den ke konzumaci. Důležité upozornění: mohou být návykové.

MAMINČINY PERNÍČKY

Suroviny

300 g hladké mouky
150 g moučkového cukru
110 g másla
1 celé vejce
2 lžice medu
trochu kakaa, mletý hřebíček, na špičku nože badyánu, trochu skořice, 1 lžička jedlé sody

Postup

Hladkou mouku s moučkovým cukrem prosijeme, přidáme ostatní suroviny a na vále z nich vypracujeme těsto. Vál pomoučíme troškou hladké mouky, těsto vyválíme a formičkami z něj krájíme různé tvary, které přeneseme na plech a upečeme. Po dvou je slepujeme marmeládou a poléváme čokoládovou polevou.

Dobrou chuť!



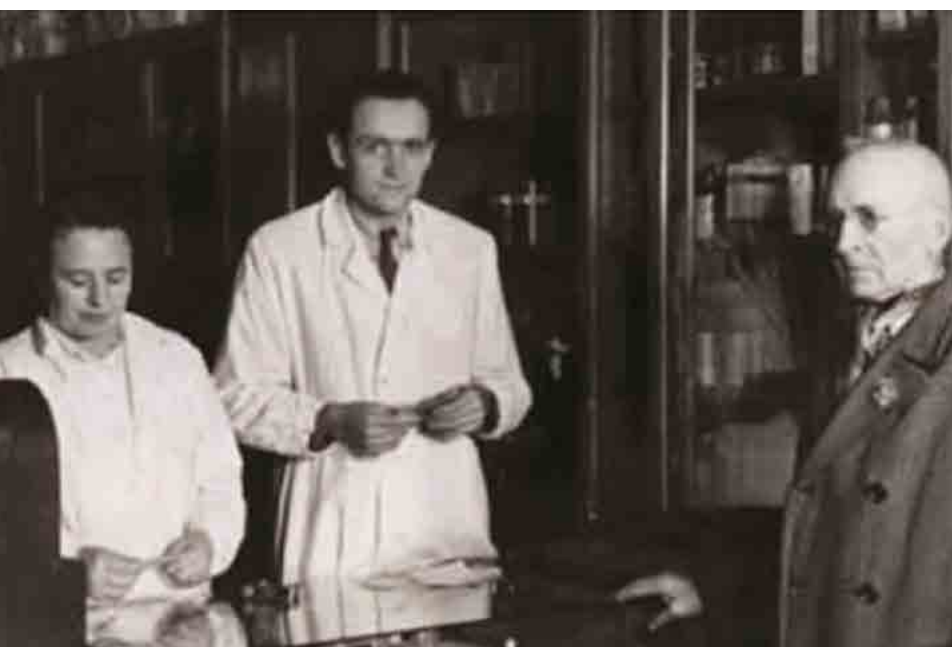


Krása bez chemie

Začalo to lékárnou U anděla strážce

Hodnota, vůně a síla bylinek po desítkách let znovu ožívají v produktech vyráběných s láskou a úctou k přírodě i tradicím, jejichž původ sahá až do 17. století. Od roku 1928 je připravoval lékárník Karel Havlík těm, co to potřebovali. Příběh téměř po sto letech ožívá a naplňuje sen jedné mladé ženy, vnučky pana Havlíka, pro niž v těchto produktech žije dědeček dál.

✓
Pan lékárník
PhMr. Karel Havlík



Recepty ze 17. století

Havlíkova přírodní apoteka byla do obchodního rejstříku v Praze zapsána před dvěma a půl lety. Její kořeny sahají však daleko hlouběji. Píše se rok 1946 a lékárník Karel Havlík začíná provozovat lékárnou U anděla strážce v Hodkovicích nad Mohelkou poblíž Liberce. Po svém předchůdci v ní našel bylinné recepty; některé pocházející až ze 17. století. Tím rozšířil svoji dosavadní sbírku receptur, na základě které od počátku svého lékárenského působení od roku 1928 připravoval na nejrůznější zdravotní problémy masti a směsi bylin. „Měl lidi rád a chtěl jim pomáhat. V širokém okolí se běžně říkalo: jdi k Havlíkovi, on ti na to něco namíchá,“ vzpomíná s úsměvem Anna Braslavcová, vnučka pana lékárníka.

Rok 1948 však bohužel podobné aktivity přerušil, protože bylinky nebyly uznávanými léčivy.

Tlak na to, aby Karel Havlík svoje bylinné přípravky přestal podávat, byl obrovský. „Dědečka všichni znali jako velmi odvážného a laskavého muže. Snažil se i přes veškeré komplikace lidem dál pomáhat, ale nátlak i útrapy s tím spojené si vyžádaly svou daň: vážně psychicky onemocněl a musel být hospitalizován. Po svém návratu do běžného života svými bylinkami pomáhal až do konce svých dní,“ vypráví Anna.

„Několik dědečkových knih s bylinnými recepty bylo po smrti obou prarodičů určeno spolu s dalšími věcmi k likvidaci. Když babička umřela, bylo mi devatenáct, dědeček zemřel o jedenáct let dřív. Měla jsem s oběma krásný vztah, a tak pro mě ty knihy s dědečkovými zápisky měly obrovskou osobní hodnotu. I když jsem netušila, co všechno v nich je, vzala jsem si je k sobě,“ vysvětluje Anička, jak se dostala k receptům svého dědečka, aniž by věděla, jaké poklady ukrývají.

Unikátní dědictví

To, že zachránila obrovské bohatství, vyšlo najevo až o pár let později, kdy ji život svedl dohromady se Zuzanou Krejčí, pozdější zakladatelkou společnosti Havlíkova přírodní apotéka. V té době Zuzana uzavřela jednu pracovní etapu svého života a začala uvažovat o výrobě přírodních mýdel. A tak došlo na prozkoumání zápisků v Havlíkových knihách.

Po konzultaci s odborníkem z oblasti biochemie se ukázalo, že sepsané receptury jsou velmi unikátní. A tak se zrodila myšlenka přenést je z papíru do života.

K Havlíkově přírodní apotéce však byla ještě dlouhá cesta. První unikátní produkt nazvaný Havlíkův přírodní zázrak se vyvíjel téměř pět let, než spatřil světlo světa v podobě, jak je možné se s ním potkat dnes. Dokonce první prodejna v Liberci – jakkoli to zní neuvěřitelně – nabízela pouze jediný produkt – právě Havlíkův přírodní zázrak v několika velikostech. Byl o něj zájem a to bylo motorem k dalšímu pokračování. „Musely jsme překonat spoustu překážek, v neposlední řadě finančních, se kterými jsme velmi zápasily na začátku vzniku naší firmy. A důvod, proč se vše daří, vidím v tom, že jsme se nenechaly odradit, ale šly jsme někdy až tvrdohlavě za hlasem srdce a svým snem. A také to, že jsme neslevily ze svých ideálů o kvalitě našich produktů, i když byly situace, kdy se to zdálo velmi nevýhodné,“ popisuje počátky Havlíků, jak jsou dnes také nazýváni, Anička.

Pro dívku s andělskou tváří

HPA má vskutku neobvyklou filozofii: pokud se například některou sezónu nesklidí potřebné bylinky, které pocházejí převážně z ekozahrad v České republice, v dostatečném množství a kvalitě, pak se daný produkt ten rok nevyrábí, případně jen v omezeném množství. V současné době „neomezených možností“ na první pohled zvláštní a pro mnohé nepopulární věc. Ale souzní s mottem Havlíků „produkty vyrobeny s láskou a úctou k přírodě a tradicím“. Anička k tomu dodává: „Znamená to respekt k přírodě, pokorně se před ní sklonit a uznat, že věci nemusejí být tak, jak chce člověk.“



Zuzana Krejčí,
zakladatelka společnosti
Havlíkova přírodní apotéka
a ideový guru

„Příroda je dokonalá, proto se jí inspirujeme. Ukrývá v sobě obrovskou léčivou moc a sílu. Příkladem je křehký výhonek bylinky, který si proráží cestu tvrdou půdou. Když projevíme bylinkám lásku, ony nám to vrátí v podobě krásy a zdraví. Neničme je chemikáliemi, ztrácejí pak svou moc. Rostlinky jsou jako ženy – křehké a silné. Vnímají vše.“



<
Z ekozahrad na Podblanicku,
odkud pochází většina surovin pro
výrobu BIO kosmetiky Havlíkovy
přírodní apotéky



Anna Braslavcová,
vnučka lékárníka Karla
Havlíka a nadšená
pokračovatelka jeho
tradičních receptur
„Miluji přírodu a mám před
ní velký respekt a úctu.
Ona nás nepotřebuje,
dokonce by jí bez
člověka bylo lépe. Ale my
potřebujeme ji. A s vděčností
a pokorou přijímám dary,
které nám nabízí.“

A jak je to s úctou a láskou k tradicím? Ty se odrážejí například v krásných a neobvyklých názvech produktů, které jsou ryze české a většina z nich má i svůj příběh: Krásná slečna, Krásná paní, Krásná dáma, Andělská tvář... Názvy vychází obvykle ze zápisů starých receptů v knihách pana lékárníka Havlíka nebo jeho předchůdce, kteří si zapsané receptury pojmenovávali často podle toho, pro koho je míchali. Tak například recept Pro dívku s andělskou tváří vypráví příběh o překrásné dívce, která měla velmi poškozenou pleť a zašla do lékárny požádat o pomoc. Dostala masť, jíž si měla potírat tvář, a po několika týdnech nebylo po nedokonalosti ani památky.

Slova, kterým věříme, jsou mocná, je v nich síla. To je důvodem, proč u Havlíků můžete dostat kartičku „Jsi krásná“, „Jsi milovaná“ nebo „Sny se plní“. Je to něco, čemu Zuzana Krejčí a Anička Braslavcová uvěřily ve vlastním životě a co se realizuje. A chtějí se o to dělit dál. Na webu Havlíkovy apotéky můžete číst krásný přírůbek od Zuzany: Rostlinky jsou jako ženy – křehké, silné a krásné.

„Každá žena je krásná. I bez Havlíka. Jen je škoda, že ne každá tomu věří. Žena je krásná už tím, že je ženou, ze své podstaty. Je to bytost, která přináší život – nejen biologicky – žena vytváří domov, teplo, dává něhu... A to bychom rádi ženám připomínali. Aby věřily, že jsou krásné

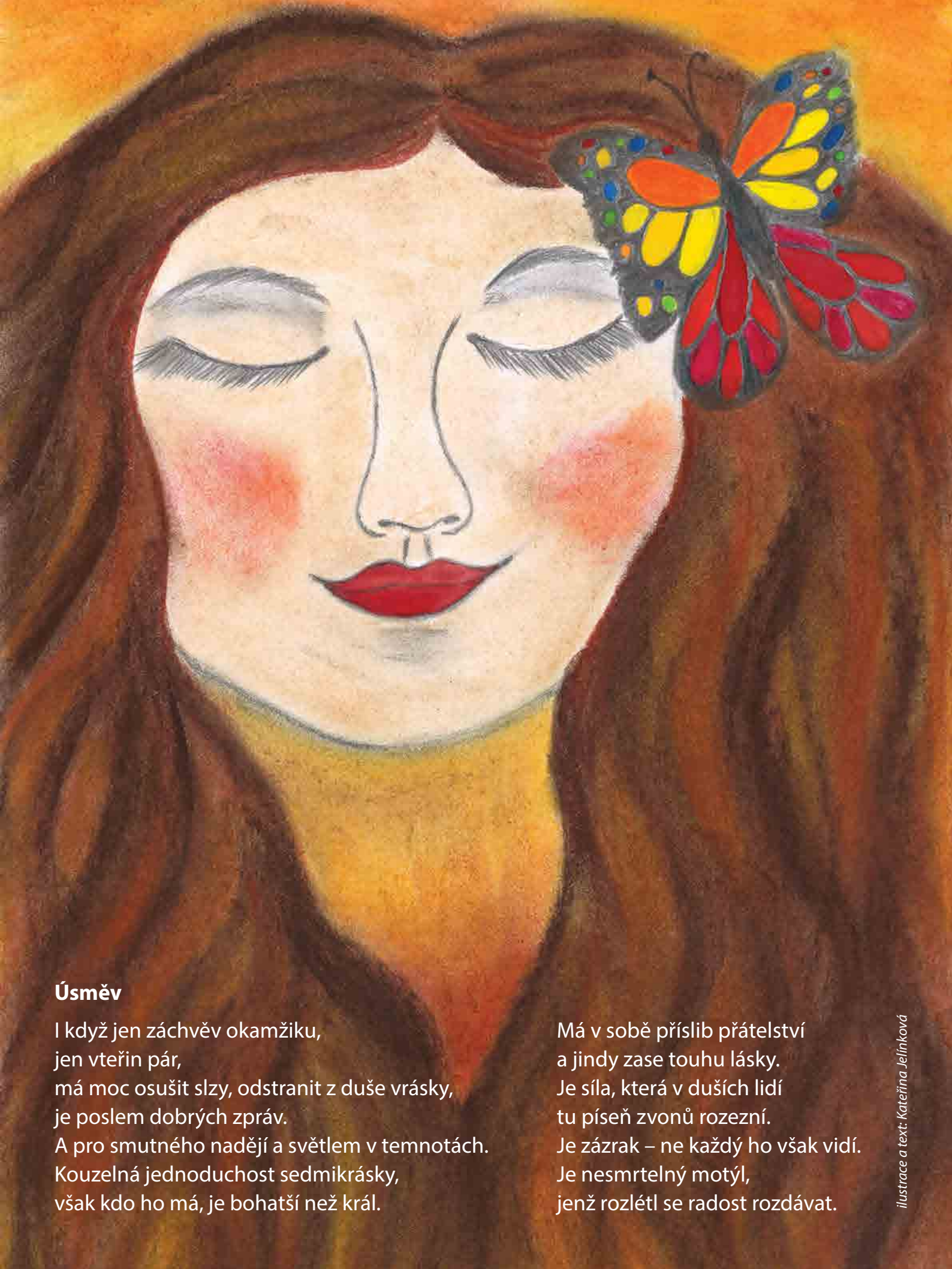


takové, jaké jsou, a měly se rády,“ uzavírá naše povídání Anička Braslavcová.

Tak nezbyvá než dodat: mějte se rádi a jděte vytrvale za svým snem, protože sny se plní!

Text: Kateřina Jelínková
Foto: archiv Anny Braslavcové





Úsměv

I když jen záchvěv okamžiku,
jen vteřin pár,
má moc osušit slzy, odstranit z duše vrásky,
je poslem dobrých zpráv.
A pro smutného nadějí a světlem v temnotách.
Kouzelná jednoduchost sedmikrásky,
však kdo ho má, je bohatší než král.

Má v sobě příslib přátelství
a jindy zase touhu lásky.
Je síla, která v duších lidí
tu píseň zvonů rozezní.
Je zázrak – ne každý ho však vidí.
Je nesmrtelný motýl,
jenž rozlétl se radost rozdávat.

*Ještě do 20. prosince máte možnost poslat své příspěvky do
třetího ročníku celostátní soutěže Srdce s láskou darované!*



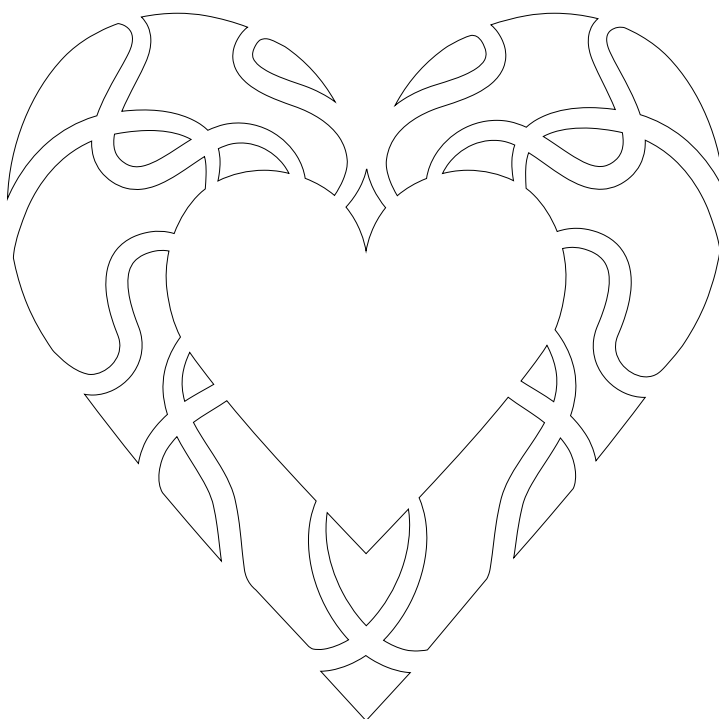
Podrobné informace ke všem ročníkům
Srdce s láskou darované najdete na webu www.srdceslaskou.cz,
stejně jako pravidla ročníku 2016/2017.

Právě probíhá třetí ročník celostátní soutěže pro dětské kolektivy



*Srdce
s láskou darované
2016/2017*

Celostátní soutěže Srdce s láskou darované se mohou zúčastnit dětské kolektivy z mateřských a základních škol, domovů dětí, uměleckých škol a další. Své příspěvky nám mohou posílat do 20. 12. 2016.



Ti nejlepší získají hodnotné ceny a zúčastní se slavnostního setkání v historických prostorách Poslanecké sněmovny PČR, jejíž předseda převzal nad soutěží záštitu.

Soutěž vyhlašují a pořádají



Záštitu

Patron



Mediální partner



Hlavní partner

Partneři





Pravidla soutěže

1. a 2. kategorie:

Před výrobou srdce by se měly děti v kolektivu zamyslet nad tím, komu by je chtěly darovat a proč. Děti mohou vyrábět srdíčka pro maminku, dědečka, pro seniory v domově důchodců, mohou vybrat jednoho člověka ve svém blízkém i vzdáleném okolí, který by si srdce zasloužil za nějaký mimořádný čin apod. Při výrobě srdce nejsou děti limitovány ani velikostí ani materiálem. Mohou vyrobit kolektivně jedno srdce libovolné velikosti, nebo každý člen kolektivu může vyrobit srdíčko samostatně. Fotografie výrobku (a nejlépe celého procesu tvorby, předání apod.) děti doprovodí textem, z něhož bude zřetelné, komu a proč srdce darují. Fotografie a text soutěží jako celek.

Účastníkem soutěže se mohou stát kolektivy z mateřských a základních škol, družiny, kolektivy dětí z dětských domovů, ZUŠ, mateřských center a ostatní dětské kolektivy (nejméně 3 a nejvíce 30 dětí/kolektiv), které splní stanovená pravidla. Do soutěže se nemohou přihlásit jednotlivci. Každý ze soutěžních kolektivů se může přihlásit pouze s jediným projektem.

Soutěžní je jedna fotografie vyrobeného srdce (nebo srdcí) a jeden text libovolného žánru, z něhož bude zřejmé, komu je srdce určeno a proč. Soutěžící mají možnost dále nahrát do přihlášky až tři fotografie a video dokumentující proces tvorby i předání. Porota bude hodnotit celý tento proces a videoprezentace vítá!

Přihlášku lze podat pouze elektronicky prostřednictvím webových stránek www.srdceslaskou.cz. Podáním přihlášky soutěžící dávají organizátorům soutěže automaticky souhlas s publikováním svých příspěvků a fotografií.

Předepsaný formát fotografií je jpg, velikost A4, rozlišení 300 dpi (maximální možné rozlišení/kvalita fotografie; vítězné fotografie se budou zveřejňovat v časopise, proto musejí mít tiskovou kvalitu). Předepsaný formát textu/příběhu je word, rozsah od 1000 do 5000 znaků.

Cíle soutěže

Podpora tradičních lidských hodnot, jako jsou láska, přátelství, rodina, vzájemná úcta.

Podpora týmové práce a rozvoj tvůrčích dovedností dětí.

Radost z vlastnoručně vytvořených výrobků i z darování, sdílení radosti v kolektivu.

- Soutěžní příspěvky lze zaslat od 1. 9. do 20. 12. 2016.
- **Soutěží se ve 2 kategoriích (u smíšených skupin rozhoduje věk u převažujícího počtu dětí):**
 - Základní škola (3. až 9. ročníky),
 - Mateřská škola + 1. a 2. ročníky ZŠ,
 - Zvláštní ocenění školy za školní kolo (platí pro obě kategorie),
 - Zvláštní cena za Originální design – Světlo na cestu (v rámci kategorie ZŠ; 3. až 9. ročníky).
- **Uzávěrka přihlášek je 20. 12. 2016, rozhoduje datum odeslání elektronické přihlášky.**
- Soutěž bude vyhodnocena do 31. 3. 2017.
- Výsledky zveřejní časopis AGE ve druhém vydání 2017; v průběhu roku 2017 pak budou v AGE postupně uveřejňovány jednotlivé příběhy, fotografie, rozhovory s vítěznými týmy, reportáže atd.
- Od 22. 12. 2016 do 31. 3. 2017 bude na webu www.srdceslaskou.cz probíhat veřejné hlasování, které určí TOP 10 z pohledu veřejnosti.
- Slavnostní setkání vítězů všech kategorií i hlasování se uskuteční ve druhé polovině dubna 2017 v historických prostorách Poslanecké sněmovny PČR v Praze.

Soutěží se o tyto ceny:

KATEGORIE ZÁKLADNÍ ŠKOLY (3. až 9. ročníky)

1. místo:

- příspěvek na školní výlet ve výši 30 000 Kč,
- přívěsky srdíčka se šlupnou Swarovski pro celou tvořivou skupinu i pro vedoucího kolektivu – pedagoga,
- velké plakety s logem soutěže/zlaté pro všechny členy kolektivu i pro vedoucího kolektivu – pedagoga,
- knižní poukázky v hodnotě 300 Kč,
- zarámovaný certifikát s velkým srdcem na pověšení ve škole,
- článek o vítězném kolektivu a jeho uveřejnění v časopise AGE (dvoustrana),
- sladké odměny pro všechny členy kolektivu.

Cena pro školu/zařízení:

- vybavení 1 třídy (místnosti) energeticky úsporným LED osvětlením značky Filák včetně pasportizace v hodnotě 30 000 Kč.

Ceny pro učitelku/učitele/dospělého vedoucího kolektivu:

- třídní relaxační pobyt v lázních Luhačovice pro 2 osoby ve čtyřhvězdičkovém boutique hotelu Radun,
- Den pro sebe od firmy Magic Helena (kadeřnické, vizážistické a stylistické služby),
- originální srdíčko z vamberecké krajky.

2. místo:

- příspěvek na školní výlet ve výši 20 000 Kč,
- přívěsky srdíčka se šlupnou Swarovski pro celou tvořivou skupinu i pro vedoucího kolektivu – pedagoga,
- velké plakety s logem soutěže/stříbrné pro všechny členy kolektivu i pro vedoucího kolektivu – pedagoga,

- knižní poukázky v hodnotě 300 Kč,
- zarámovaný certifikát s velkým srdcem na pověšení ve škole,
- článek o vítězném kolektivu a jeho uveřejnění v časopise AGE (dvoustrana),
- sladké odměny pro všechny členy kolektivu.

Ceny pro učitelku/učitele/dospělého vedoucího kolektivu:

- Den pro sebe od firmy Magic Helena (kadeřnické, vizážistické a stylistické služby),
- originální srdíčko z vamberecké krajky.

3. místo:

- příspěvek na školní výlet ve výši 10 000 Kč,
- přívěsky srdíčka se šlupnou Swarovski pro celou tvořivou skupinu i pro vedoucího kolektivu – pedagoga,

- velké plakety s logem soutěže pro všechny členy kolektivu i pro vedoucího kolektivu – pedagoga,
- knižní poukázky v hodnotě 300 Kč,
- zarámovaný certifikát s velkým srdcem na pověšení ve škole,
- článek o vítězném kolektivu a jeho uveřejnění v časopise AGE (dvoustrana),
- sladké odměny pro všechny členy kolektivu.

Ceny pro učitelku/učitele/dospělého vedoucího kolektivu:

- Den pro sebe od firmy Magic Helena (kadeřnické, vizážistické a stylistické služby),
- originální srdíčko z vamberecké krajky.

4.–10. místo:

- balíček s překvapením (ze sortimentu firmy OPTYS).

KATEGORIE MATEŘSKÉ ŠKOLY + 1. a 2. ročníky ZŠ

1. místo:

- příspěvek v hodnotě 10 000 Kč,
- přívěsky srdíčka se šlupnou Swarovski pro celou tvořivou skupinu i pro vedoucího kolektivu – pedagoga,
- velké plakety s logem soutěže/zlaté pro všechny členy kolektivu i pro vedoucího kolektivu – pedagoga,
- zarámovaný certifikát s velkým srdcem na pověšení ve škole,
- článek o vítězném kolektivu a jeho uveřejnění v časopise AGE (dvoustrana),
- sladké odměny pro všechny členy kolektivu.

Ceny pro učitelku/učitele/dospělého vedoucího kolektivu:

- Den pro sebe od firmy Magic Helena (kadeřnické, vizážistické a stylistické služby),
- originální srdíčko z vamberecké krajky.

2. místo:

- příspěvek v hodnotě 6000 Kč,
- přívěsky srdíčka se šlupnou Swarovski pro celou tvořivou skupinu i pro vedoucího kolektivu – pedagoga,
- velké plakety s logem soutěže/stříbrné pro všechny členy kolektivu i pro vedoucího kolektivu – pedagoga,
- zarámovaný certifikát s velkým srdcem na pověšení ve škole,
- článek o vítězném kolektivu a jeho uveřejnění v časopise AGE (dvoustrana),
- sladké odměny pro všechny členy kolektivu.

Ceny pro učitelku/učitele/dospělého vedoucího kolektivu:

- Den pro sebe od firmy Magic Helena (kadeřnické, vizážistické a stylistické služby),
- originální srdíčko z vamberecké krajky.

3. místo:

- příspěvek v hodnotě 3000 Kč,
- přívěsky srdíčka se šlupnou Swarovski pro celou tvořivou skupinu i pro vedoucího kolektivu – pedagoga,
- velké plakety s logem soutěže pro všechny členy kolektivu i pro vedoucího kolektivu – pedagoga,
- zarámovaný certifikát s velkým srdcem na pověšení ve škole,
- článek o vítězném kolektivu a jeho uveřejnění v časopise AGE (dvoustrana),
- sladké odměny pro všechny členy kolektivu.

Ceny pro učitelku/učitele/dospělého vedoucího kolektivu:

- Den pro sebe od firmy Magic Helena (kadeřnické, vizážistické a stylistické služby),
- originální srdíčko z vamberecké krajky.

Vítězné týmy budou informovány e-mailem do 31. března 2017.

Předání cen se uskuteční v dubnu 2017 na slavnostním setkání v historických prostorách Poslanecké sněmovny PČR.

Všichni účastníci obdrží originální odznaky Srdce s láskou darované od firmy Filák a drobné dárky ze sortimentu KREATIV OPTYS.

Další informace najdete na webových stránkách www.srdceslaskou.cz

Porota 3. ročníku soutěže Srdce s láskou darované

**JAN SCHMID**

předseda poroty, zakladatel
a ředitel Studia Ypsilon

**JANA JENŠÍKOVÁ**

za společnost ANTECOM,
vydavatele časopisu AGE

**JIRÍ LÁBUS**

za Studio Ypsilon

**JAN VÍCHA**

za společnost OPTYS,
partnera časopisu AGE

**MARTIN DEJDAR**

za Studio Ypsilon

**IVANA UVÍROVÁ**

za společnost OPTYS,
partnera časopisu AGE

**JAN JIRÁŇ**

za Studio Ypsilon

**ANNA MAJEWSKÁ**

za společnost OPTYS,
partnera časopisu AGE

NOVINKA

Ocenění školy za školní kolo Srdce s láskou darované

Naše soutěž si získává stále více pozornosti a není výjimkou, že školy pořádají samy školní kola, z nichž teprve vyplyne jedna nebo více vítězných prací, které zasílají do celostátní soutěže.

Abychom tuto iniciativu ocenili, rozhodli jsme se vyhodnotit školu, která nám v přihlášce doloží, že uspořádala školní kolo, a práce jejích žáků se umístí do desátého místa z hlediska výběru poroty.

Kromě drobných dárků obdrží jako hlavní cenu dvě hodiny muzikoterapie od zkušeného muzikanta Jindry Fritsche, autora hymny Srdce s láskou darované.

Zvláštní cena v rámci kategorie ZŠ (3. až 9. ročníky): **ORIGINÁLNÍ DESIGN – SVĚTLO NA CESTU**

V rámci kategorie Základní škola (3. až 9. ročníky) vyhlašujeme zvláštní cenu za designové řešení – Světlo na cestu.

Vymyslete si vlastní osvětlení své cesty

Pokud se do soutěže o tuto cenu chcete se svým dětským kolektivem zapojit, máte možnost tak učinit opět prostřednictvím stránek www.srdceslaskou.cz. Rozhlédněte se ve svém okolí. Jsou tam místa, kde chybí světlo? Potřebovali byste před školou novou lampu nebo posvítit někde v ulici? Pak to místo vyfotťe, ale nejen to. Do fotografie zakreslete křížkem, kde by vaše svítilna podle vás měla stát. Ano, bude to skutečně vaše svítilna. Protože přichází druhá část úkolu: nakreslete lampu, která by se vám tam líbila. Může mít jakýkoli tvar, fantazii se meze nekladou. Jen se zkuste taky trochu vžít do práce průmyslového designéra – měla by se dát vyrobit! No a fotku místa, obrázek lampy a váš komentář, v němž lampu dále popíšete, případně vysvětlíte její význam pro vás a okolí, nám pošlete prostřednictvím webu soutěže www.srdceslaskou.cz.

O co se soutěží?

Speciální odborná porota pro tuto cenu, v jejímž čele stojí přední český průmyslový designér Martin Tvarůžek a jednatel společnosti Filák Jan Filák, určí jeden vítězný kolektiv, jemuž firma Filák zrealizuje sen. Tedy lampu mu vyrobí a nainstaluje. Kromě toho tento kolektiv pozveme na dubnové setkání v prostorách Poslanecké sněmovny PČR, kde všichni obdrží další dárky v podobě certifikátu, srdíček se šlupnou Swarovski, velkých placek s logem soutěže, článku v časopise TECH EDU a sladkých odměn.

Hlasování na stránkách www.srdceslaskou.cz

Nezávisle na hodnocení poroty soutěže Srdce s láskou darované bude v termínu od 22. 12. 2016 do 31. 3. 2017 probíhat hlasování na stránkách www.srdceslaskou.cz, kde uveřejníme všechny došlé příspěvky do soutěže Srdce s láskou darované, 1. a 2. kategorie (netýká se soutěže o zvláštní cenu Originální design – Světlo na cestu). Tímto může kdokoli dát hlas tomu týmu, jehož práce se mu bude líbit. Každému však pouze jeden.

V konečné fázi pak počty hlasů vyhodnotí počítač a zveřejníme TOP 10, které z tohoto veřejného hlasování vzejdou. Ten kolektiv, který se umístí na prvním místě, pozveme v dubnu na setkání vítězů do Poslanecké sněmovny PČR, a bude dále oceněn certifikátem, srdíčky se šlupnou Swarovski, velkými plackami s logem soutěže, sladkou odměnou a článkem v časopise AGE. Členové všech deseti pak obdrží drobné dárky.

Organizátoři si vyhrazují právo na změnu. Vymáhání účasti v soutěži či soutěžních výher soudní cestou je vyloučeno. V případě, že dojde ke změnám v podmínkách a pravidlech soutěže, bude toto učiněno písemně a zveřejněno na webových stránkách soutěže www.srdceslaskou.cz. Účinnost této změny nastává okamžikem zveřejnění. Podrobná pravidla soutěže najdete na www.srdceslaskou.cz.

**FILAK**

led technology division

LED

úspora nákladů
PRO ŠKOLY A VEŘEJNÝ SEKTOR

**INTERIÉROVÁ LED SVĚTLA**

Učebny, kanceláře, veřejné prostory,
tělocvičny...

**VYMĚŇTE ZÁŘIVKY ZA LED OSVĚTLENÍ**

Úspora 50% nákladů, větší svítivost.
Životnost 50–70 tis. hodin.

**PODHLÉDY Z LED OSVĚTLENÍ**

Jednoduchá montáž a demontáž.
Výměna kus za kus.



Certifikováno společností



Vyrobeno společností



Filák, s.r.o., Skopalova 20, 750 02 Přerov, Czech Republic, Tel.: +420 581 225 736-9, Mob.: +420 778 488 140, E-mail: led@filak.cz

www.led-filak.cz

MĚSTO VAMBERK A MUZEUM KRAJKY VAMBERK vás zvou na prohlídku

- trvalých expozic paličkových krajek
- specializovaných tematických výstav
- proměny krajky v Čechách od počátku 18. století až do současnosti
- unikátního paličkovacího stroje

Otevřeno celoročně

Více na www.muzeumkrajky.cz.

**Hrdý partner
celostátní soutěže**



Vyhlášení vítězů tipovací webové vánoční soutěže O RUČNĚ ZDOBENOU SVÍČKU SRDCE S LÁSKOU DAROVANÉ

Na otázku „Kolik soutěživých se už během všech ročníků zapojilo do soutěže Srdce s láskou darované?“ nejlépe odpovědělo těchto pět soutěživých, kterým svíčku posíláme:

1. Lenka Soukupová, Teplice
2. Michaela Pávová, Praha
3. Lucie Nantlová, Mohelnice
4. Veronika Brandejská, Ústí nad Labem
5. Eva Varadřová, Teplice

Pokud vás baví naše soutěže, sledujte
www.srdceslaskou.cz a www.age-management.cz

Správná odpověď je

15 tisíc

dětských soutěživých



Věnuje vydavatelství ANTECOM
Vyrobita GALERIE ANIRETAK

GUMEX



Expert na hadice a těsnění

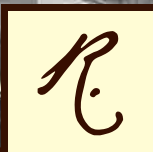
Finalista (TOP10) soutěže Equa bank Rodinná firma roku 2016.

12000 zákazníků oceňuje naši poctivost, systém a řád v práci i neustálý rozvoj naší rodinné firmy. 140 zaměstnanců v České republice a na Slovensku nám pomáhá měnit svět k lepšímu.

GUMEX

pružné partnerství

**Hrdí partneři
celostátní soutěže**



boutique



HOTEL RADUN

Est. 1928

Zažijte úslužnost první republiky v krásných moravských lázních Luhačovice.



www.hotelradun.cz

Freddy Klikář

Oakwoodský hřbitov byl klidný jako obyčejně. Slunce svítilo na zelené stromy, jejichž koruny tvořily hrobům důstojnou střechu. Střechu, pod níž člověk mohl nalézt klid a odpočinek. Teď v poledne zde nikdo nebyl. Jen v rohu se mezi kříži proplétala jedna starší paní, četla si každý nápis a usilovně cosi hledala. Na opačném konci stál monumentální hrob místního továrníka Munnyho. Byl to zakladatel zdejší největší továrny. Společnost Munny a syn vyráběla a dodávala topinkovače do celého města. Pokud člověk chtěl ve společnosti něco znamenat, musel jeden mít. Munny si nechal vytesat velký náhrobek, svrchu shlížela jeho kamenná busta a všude kolem kvetly růže. Kousek napravo stál ještě jeden hrob, který poutal pozornost. Byl úplně nenápadný. Ale byl doslova obležený svíčkami. Některým už vyhořel vosk, jiné zhasil vítr, ale přesto jich spousta zářila a rozdávala lidem radost.

Vždycky, když mě někdo přesvědčuje, že hrdinové vymřeli a různé legendy jsou akorát tak dobré k vyprávění dětem před spaním, pošlu ho na tohle místo. Většina lidí, kteří sem chodí svíčku zapálit, už si původní příběh nepamatuje, dost možná ho ani neznají. Ale i tak zde zář svíček nepohasla od povodní před deseti lety. Freddy se stal místní legendou, bájným mýtem a strážným andělem. I když on by to tak

určitě neviděl. Na jeho hrobě stojí pouhé: Freddy „Klikář“ (1917–1956).

Jednoho dne pan Brown vyšel před svůj dům. Protáhl se, nastavil tvář slunci a pomyslel si, že je dnes krásný den. O devět hodin později seděl v porodnici na studené lavici a rozčilením si mnul zpoceně dlaně o své sváteční kalhoty. Zdálo se mu to jako věčnost. Nástěnné hodiny neúprosně měřily každou minutu. Najednou se dveře otevřely a on se probudil ze svého lehkého spánku. „Je to kluk, pane Browne,“ oznámil mu doktor.

Zpočátku byl Frederick stejný jako všichni ostatní děcka. Učil se plazit, potom sedět, až začal poprvé mluvit. U Brownů doma potom zůstali dlouho vzhůru a oba manželé vzrušeně probírali synova první slova. Časem se ale začalo ukazovat, že je jiný. Jednoduše, byl hloupější než všichni ostatní. Když vyrostl, začal pomáhat tátovi v obchodě. Lidi ho měli rádi. Když šel po ulici, pokřikovali po něm: „Jaké bude dneska počasí, Freddy?“ On potom dlouho zkoumal oblohu a vždycky nakonec zakřičel zpátky: „Myslím, že bude hezky!“

Za chvilku byl známý po celé čtvrti. Pobíhal mezi domy, smál se a co chvíli si kontroloval, jestli se mu neztratil jeho přívěsek. Byl to jeho největší poklad. Ohmataný mo-

sazný andělíček na řetízku. Freddyho otec ho dostal od jednoho podomního obchodníka z Wisconsinu a Freddymu ho daroval. Ten ho od té doby nosil na krku a nespustil z něj oči. Věřil, že ho anděl ochrání před vším zlým. Když začal chodit do školy, přesvědčila ho parta starších kluků, aby si ochranu vyzkoušel. Slíbili mu za to skleněnou kuličku. Freddy vyskočil z okna. Z druhého patra. Ošklivě si zlomil jednu nohu. Poležel si pěkně dlouhou dobu v nemocnici. Když za ním otec přišel, ležel zachumlaný v peřinách. V jedné ruce usilovně svíral onu skleněnou kuličku a ve druhé si držel svůj přívěsek. Na otázku, proč dělá takové nepředloženosti, odpovídal jen: „Já letěl, bylo to krásné. A můj anděl mě ochránil.“

Ale příhoda, kvůli které si bude Freddyho Klikáře připomínat celá čtvrt, měla teprve přijít. Všechno začalo u stařícké paní Normanové. Byla to stará žena, která žila v malém dřevěném domečku na okraji Oakwoodu. Dvacátého října si po zvlášť dobrém obědě usmyslila uvařit trochu heřmánkového čaje. Postavila vodu a usadila se do svého velkého křesla v obývacím pokoji. Snad byla unavenější než jindy, možná se špatně vyspala, pravdou ale je, že usnula. S odstupem by tuto skutečnost nazvala přinejmenším politováníhodnou. Když by totiž byla vzhůru, viděla by, jak od její plot-





ny začala hořet utěrka, která ležela neprozřetelně hned vedle. Jak oheň přeskakuje na kuchyňskou linku a potom i na stěnu jejího domečku.

Po chvíli se před domem shromáždil dav. „Zavolejte někdo hasiče!“ křičel zoufale její soused. Vypadalo to, že už nic nepomůže. Jenže opodál hrál zrovna Freddy se svými kamarády fotbal. Místo branek jim posloužily vyřazené plaňky a místo míče chumel starých ponožek. I je brzy upoutal hluk z vedlejší ulice. Rozběhli se podívat, co se děje. Prodrali se vším tím davem a najednou se ocitli před hořícím domem. Všichni v bázlivém úžasu strnuli. Jeden sloup, který podpíral verandu, se s lomozem zlomil a zřítíl. V tu chvíli Freddy vystartoval.

„Ne! Freddy! Pojď zpátky!“ volali všichni. Ale Freddy už mezitím proběhl dveřmi a zmizel všem z očí. Dav jako by kouzlem utichnul. Kdyby v tu chvíli přišel někdo cizí, asi by nedokázal pochopit, co se děje. Dav lidí před hořícím domem, každý obličej strnulý napětím. Jako množství kamenných soch, kterým sochař zapomněl vdechnout život. Odněkud z dále bylo slyšet ječící sirény.

Vtom se za dveřmi něco pohnulo. Napřed se vynořila hlava paní Normanové, potom kouř

a nakonec i Freddy, který nesl stařenku v náručí. Pod její vahou klopýtal a kymácel se ze strany na stranu. Lidé byli tak šokovaní, že si ani nestihli uvědomit, že by mu měli jít na pomoc. Mezitím se zpoza rohu vyřítily dvě hasičská auta, ze kterých vyskákali požárníci. Rozběhli se k Freddy, zrovna když klopýtl a upadl na koleno. Paní Normanovou mu opatrně vzali a začali jí na trávníku dávat první pomoc. Freddy se mezitím skácel do trávy. Jeho triko bylo celé ohořelé, z kalhot mu zbyl už spíš takový cár. Když se k němu lidé seběhli, uviděli, jak se mu po ušmudlané tváři roztáhl široký úsměv.

Paní Normanová přežila a dožila se ještě pozeňnanějšího věku. Freddy Brown byl převezen do nemocnice. Další den mu přišel poděkovat hasičský sbor i s polovinou čtvrti. Tolik lidí se do pokoje ale nevešlo a většina stála venku na zahradě před oknem do Freddyho pokoje. Když se ho velitel hasičů ptal, co ho to napadlo, odpověděl prostě, že ho chránil anděl. Jediné, co ho mrzelo, byl fakt, že v ohni ztratil svůj přívěsek.

Text: Tomáš Kiss

Foto: Shutterstock a archiv T. Kise



Tomáš Kiss (20)

studuje žurnalistiku a mezinárodní vztahy na Masarykově univerzitě v Brně. „Kdybych přiměl k zamyšlení třeba jen jednoho člověka, udělalo by mi to obrovskou radost,“ říká. Kromě psaní miluje hudbu, literaturu, film a běhání. Své povídky píše pro časopis AGE už druhým rokem.



Den pro mne s Magickou Helenou



^

Ivona Krčilová je učitelkou na Základní škole Hájkova v Humpolci a také vedoucí jednoho z vítězných týmů v loňském ročníku celorepublikové soutěže Srdce s láskou darované

Na vyhlášení vítězů soutěže Srdce s láskou darované v dubnu v Poslanecké sněmovně jsme dostali s dětmi hodně dárků. Jedním z nich byl poukaz s nápisem Den pro sebe určený pouze pro mne jako pro vedoucí soutěžního kolektivu. Helena Kohoutová, majitelka salonu Magic Helena, ve sněmovně říkala, že nás ten den bude hýčkat. Ovšem netušila jsem, že ten den bude opravdu tak nádherný.

Měli jsme slíbeno, že nás vezme „do práce“ kadeřnice, kosmetička a vizážistka. Proto jsem si celé léto nechávala narůst vlasy, aby bylo více možností se mnou něco udělat. Až koncem srp-

Když se vrátím v čase dva roky nazpět, vzpomenu si přesně na dobu, když jsem držela v ruce časopis AGE s novou soutěží. Pozvánek do různých soutěží nám chodí do školy mnoho, a tak mě v té chvíli nenapadlo, že právě tato mně, mé rodině a dětem ve škole víceméně změní život: připraví nám spoustu hezkého společného času, spoustu zajímavé práce, ale také spoustu smíchu i pláče. Ano, tušíte správně, jedná se o soutěž Srdce s láskou darované. Ale dneska nebudu psát o tom, co nám všem tato soutěž, do které se hlásíme i letos, dává, ale chci napsat, jaké hezké chvíle dala v létě mně.

na jsem se s manželem i syny vydala směr Praha s velkým očekáváním. Proměna trvala sedm hodin a já se za tu dobu neměla čas ani minutu nudit!

Seznámila jsem se postupně se čtyřmi bezvadnými dámami a byla jsem jako v jiném světě. Přivítala mě sama Helena Kohoutová alias Magic Helena – moc milá paní, hned jsem věděla, že jsem v dobrých rukách. Kadeřnice Markéta ze salonu Twins vyrobila na mé hlavě tak krásný a praktický účes, že se ještě dnes podivuji, jak se mi vlasy oživily a vypadají pořád skvěle. Stačí si jen umýt hlavu, nechat uschnout a je to fajn – co



by si každá z nás přála víc? Kosmetička Anička byla také moc šikovná, líčily jsme se souběžně, takže mě učila, jak na to. Když jsem si udělala kolem očí „monokly“, nevěřila jsem, že se z toho



nakonec vyklube hezké kouřové líčení. A nakonec jsem se vrátila k paní Heleně a její kolegyni, které se mi víc než hodinu věnovaly a zkoušely mi různé oblečení. Kdo mě zná, ví, že to se mnou není lehké, protože já a převlékání, to k sobě nejde! Musím však uznat, že v salonu Magic Helena mě to nakonec moc bavilo. Senzační chvíle!

A co jsem si z celého Dne pro sebe hlavně vzala, kromě toho, že jsem většinu věcí dělala špatně? Určitě zůstanu u účesu a barvy od paní Markéty – nikdy bych nevěřila, že ke mně bude tak ladit! Při líčení nestačí jen linky, i řasenka je nenápadně potřeba. A v oblékání jsem udělala velkou změnu. Je pravda, co říkaly dámy, musím do barev, černá není to pravé. Kromě oblečení, které mám od nich ze salonu, už v mém šatníku přibýly i jiné barevné kousky.

Největšího ocenění se mi dostalo od dětí ve škole, které za mnou běhaly, jak je to krááásnééé a hustééé. A ocenili to i kolegové včetně pana ředitele, který mi na závěr pochvaly ukázal palec nahoru.

Ještě jednou moc děkuji a již začínáme pracovat na novém srdíčku. Třeba se zase uvidíme...

Text: Ivona Krčilová
Foto: archiv Magic Helena



Proměna
trvala sedm
hodin a já se
za tu dobu
neměla čas
ani minutu
nudit.

^

Paní Ivona po proměně –
s rodinou (vlevo) a v salonu
Magic Helena

<

Před proměnou (vlevo)
a po proměně

www.magic-helena.cz

**Hrdý partner
celostátní soutěže**



MAGIC HELENA
značková dámská a pánská móda

**MAGIC HELENA je partnerem
naší soutěže Srdce s láskou
darované**

Dárkový voucher
„Den pro sebe“, který
zahrnuje službu
kadeřnice, vizážistky
a líčení, může být
krásným dárkem na
nezapomenutelný
zážitek.

Pro čtenáře AGE
sleva 500 Kč.
Více informací na
tel. 606 733 777.

Paní učitelky vítězných týmů
si i ve třetím ročníku soutěže
Srdce s láskou darované
s Magickou Helenou zahrají
na „pretty woman“.

Jana Chrásková:

Přála bych všem ženám zažít takový Den pro sebe



Když jsme se s dětmi z mé třídy zapojili do soutěže Srdce s láskou darované, chtěli jsme hlavně někomu udělat radost. Nebudu ale zapírat, že nás lákaly i krásné ceny, které čekaly na vítěze. Pak přišla zpráva o našem vítězství a my všichni se moc těšili do Poslanecké sněmovny, kde jsme si to opravdu užili.

Cen jsme dostali skutečně hodně. Za tu hlavní finanční jely děti do outdoorového centra ve Staré Vsi u Rýmařova, kde jsme společně prožili tři dny plné adrenalinu a zábavy. Mou výhrou byla mimo jiné proměna v salonu Magic Helena v Praze.

Samotné uplatnění výhry jsem trochu odkládala, až jsem se v září konečně rozhodla do salonu zavolat. A pak už měly události rychlý spád. Prv-

ní říjnový pátek jsem za podpory svého manžela dorazila do Prahy. V salonu už mne čekala paní Helena Kohoutová a hned mne předala do péče kadeřnice a pak kosmetičky.

Magická Helena, jak paní Kohoutové říkájí, tvrdila, že základem proměny jsou vždy vlasy – a měla pravdu. Odstín vlasů i střih dopadl na jedničku, stejně tak líčení a zkouška oděvů. Sama bych se k takovéto změně stylu neodhodlala, ale jsem moc ráda, že jsem měla možnost ji absolvovat. Můj manžel byl z proměny nadšený, ve škole mne děti nejprve nepoznaly, ale pak už jen chválily. Přála bych všem ženám zažít takový Den pro sebe, dostat příležitost podívat se na sebe jinými očima a odhodlat se zkusit změnu.

Text: Jana Chrásková
Foto: archiv Magic Helena



Jana Chrásková

je učitelkou na Základní škole Šrámkova v Opavě a vedoucí jednoho z vítězných kolektivů v loňském ročníku soutěže Srdce s láskou darované



^ Paní Jana před proměnou...

▽ ... a po proměně;
dole s nadšeným manželem





Kraj nebes aneb V Pupku světa

Ten malý kus pevniny o ploše přibližně sto šedesát kilometrů čtverečních objedete klidně za jeden den. Má spoustu názvů: Kraj nebes, Oči, které hledí do nebes, Velká země, Pupek světa, Rapa Nui... U nás nejdlehlší obývaný ostrov světa většinou nazýváme Velikonočním ostrovem. Je to zvláštní a magické místo, trojúhelník země uprostřed oceánu, neuvěřitelně izolovaný ze všech stran. Nekonečná masa vody naráží na úbočí vyhaslých sopek, které před mnoha miliony let pronikly nad hladinu a poskytly úrodné místo, jež na svých toulkách pod Jižním křížem objevili dávní Polynésané.

Kolem roku 1550 jich tu prý žilo kolem dvanácti tisíc ve zhruba desítkách klanů. Řevnivost mezi klany a ruku v ruce s tím mnohdy nesmyslné stavění soch ostrov přivedly k záhubě. Nejen že nebylo už z čeho stavět, ale ostrov bez stromů potřebných k transportu soch začal podléhat erozi, nebylo na čem vařit, nebylo co jíst. Když ostrov našli Evropané, nebylo po palmových hájích ani památky, příroda byla zdevastovaná a všechny sochy moai, které měly chránit teritorium a uctívat duchy předků, byly povalené. Je to především zásluha slavného norského cestovatele Thora Heyerdahla, že některé moai opět stojí vzpřímeně a zahleděně na opravených platformách ahu. A mimochodem, je úsměvné, že je u každé z nich cedulka se zákazem dotýkání, ale všudypřítomní polodivocí koně, kteří určitě někomu patří, se o sochy slastně drbou.

Mezi ostrovany nebo alespoň mezi těmi, kteří zde provázejí turisty, je známý také český archeolog Pavel Pavel, který potvrdil jednu z teorií přemísťování obrovských soch z lomu kráteru Rano Raraku na jejich ahu po celém ostrově. V roce 1981 vyrobil s přáteli dvacetitunový betonový model sochy moai, aby vyzkoušel, jak s ním lze pohybovat pouze pomocí lan, která ovládá jen menší skupina lidí. Pět let nato ho Thor Heyerdahl pozval na Velikonoční ostrov,

kde experiment zopakovali, ale s původní sochou. K jejímu „rozpohybování“ bylo zapotřebí pouze šestnáct lidí s jedním vedoucím a několik lan. Přitom Heyerdahl se předtím domníval, že je k tomu potřeba stovek lidí.

Když jste v blízkosti magických moai, honí se vám hlavou myšlenky: „Chodily“ tedy sochy, nebo byly vláceny na „saních“ z klád původních palm? Přinesly svým stavitelům zkázu, nebo slávu? Každopádně majestátnost a síla těchto mohutných kamenných děl vás ohromí.

Dnes je Pupek světa součástí Chile a je zapsaný do Světového dědictví UNESCO. Ostrované, kterých tu žije zhruba šest tisíc, jsou drsní i milí současně. Čiší z nich neklidná povaha bojovníků chránících své teritorium a své legendy. Třeba tu o Ptačím muži, který si musel obhájit šikovnost, odvahu, důvtip a vytrvalost mezi ostatními bojovníky při slézání třisetmetrového strmého útesu kráteru Rano Kau, přeplavat na nedaleký ostrůvek Motu Nui, najít první vejce rybáka a neporušené ho donést zpátky stejnou cestou do vesnice Orongo a tím se stát náčelníkem celého ostrova na další rok.

Text a foto: Kamila Abramčuková



Kamila Abramčuková
je nadšenou cestovatelkou
a fotografkou a do některých
míst zavede i čtenáře AGE

< <
Lom Rano Raraku

∨
Ahu Tongariki



Lucerna

Pro navození zimní atmosféry a sváteční nálady je spousta tipů a rad. Jak by se vám líbila originální lucerna? Můžete ji použít třeba místo věnce na dveře nebo zavěsit do okna.

1



Co budete potřebovat: dřevěnou lucernu, bílou akrylovou barvu, dřevěný výřez vrabce, malou rozetku s notami, papír nebo pergamen s motivem not, silon, glitrové lepidlo, bílé voskové perličky a korálky, tavnou pistoli, PVA lepidlo.

2



Štětcem natřete lucernu, ptáčky a vločky bílou akrylovou barvou. Barvu také můžete natupovat pomocí houbičky.

3



Na silon navažte korálky různých velikostí v nepravidelných rozestupech a zajistěte je uzlíkem.

4



Poskládejte rozetku a do jejího středu přilepte PVA lepidlem nabarvenou vločku.

5



Silon s korálky omotejte kolem lucerny a zezadu přilepte pergamen nebo papír s motivem not.

6



Lucernu dozdobte glitrovým lepidlem, dekoracím sněhem a mašličkou.

Tip: Dřevěnou lucernu si jako originální dekoraci takto můžete nazdobit pro každé roční období.
Vaše redakce AGE a kreativní Optys

Komponenty si můžete objednat na e-shopu www.optys.cz



Na www.youtube.com/c/optysspolsro se můžete podívat na inspirativní videa pro své tvoření.



TECH **EDU**

TECHNICKÉ
VZDĚLÁVÁNÍ
NOVÝM
POHLEDEM



VYCHÁZÍ JAKO PŘÍLOHA
ČASOPISU AGE A TRADE NEWS
nákladem 8300 výtisků

Z dílny vydavatelství ANTECOM,
které vydává také

TRADE NEWS

Získejte finanční podporu pro realizaci mezinárodního vzdělávacího projektu!

Program Erasmus+ je určen jak pro jednotlivce, tak pro vzdělávací instituce – od mateřských škol až po organizace vzdělávající dospělé nebo pracující s mladými lidmi.

Termíny výzvy pro předkládání žádostí o grant jsou:

pro oblast školního, odborného, vysokoškolského
vzdělávání a vzdělávání dospělých:

- 2. února 2017 Projekty mobility – KA1
- 9. února 2017 Projekty budování kapacit v oblasti
vysokoškolského vzdělávání – KA2
- 16. února 2017 Sdílené magisterské studium Erasmus
Mundus – KA1
- 28. února 2017 Znalostní aliance – KA2
- 29. března 2017 Projekty partnerství – KA2

pro oblast mládeže:
(všechny klíčové akce – KA1, KA2 a KA3)

- 2. února 2017
- 26. dubna 2017
- 4. října 2017

pro Aktivitu programu Jean Monnet:
23. února 2017

Více na www.naerasmusplus.cz
Dům zahraniční spolupráce, Na Poříčí 1025/4, Praha 1

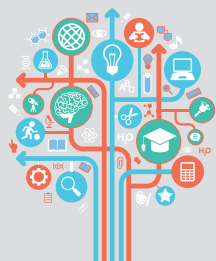


Co je to EPALE

Elektronická platforma EPALE slouží odborníkům na vzdělávání dospělých. Najdou na ní nejnovější zprávy a dokumenty ze svého oboru, ale mohou také předat své zkušenosti kolegům prostřednictvím příspěvků, blogů či diskuzí. EPALE je přístupná ve všech jazycích Evropské unie, a tak umožňuje sledovat aktuální trendy ze všech zemí unie. Odborníkům otevírá cestu nejen k mezinárodní výměně zkušeností, ale umožňuje rovněž najít si partnera pro projekt ze stále se rozšiřující nabídky organizací. Užitečnou pomůckou je také kalendář odborných akcí, kde uživatelé naleznou aktuální semináře a konference, které se konají jak v České republice, tak i v ostatních zemích Evropy.

Platformu EPALE najdete na webových stránkách ec.europa.eu/epale.

Projekt EPALE je realizován za finanční podpory Evropské komise a MŠMT ČR. Příjemcem grantu Epale National Support Services (NSS) je Dům zahraniční spolupráce.



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union



Lada Kičmerová,
ředitelka marketingu Partners

DEN FINANČNÍ GRAMOTNOSTI 8. 9.

Projekt Den finanční gramotnosti spustila největší finančně-poradenská společnost Partners v září 2011 jako reakci na nízkou finanční vzdělanost Čechů. Proškolení lektori Partners vysvětlují základní mechanismy světa peněz prostřednictvím publikační činnosti a veřejných přednášek Školy finanční gramotnosti. Praktické rady, testy finanční gramotnosti nebo slovníček finančních pojmů a další informace lze najít na webu denfinancnigramotnosti.cz.

Nenechte se napálit Vzdělání ve financích má smysl

Češi sice už více rozumí finančním termínům, v dlouhodobém plánování svých financí ale stále tápou. Proto projekt Den finanční gramotnosti, kdy poradci zdarma přednášejí studentům i veřejnosti o osobních financích, stále úspěšně pokračuje, říká Lada Kičmerová, ředitelka marketingu Partners.

Proč jste se rozhodli zahájit tuto iniciativu?

Mnoho našich poradců se na nás obracelo s tím, že se jich klienti ptají na finanční vzdělávání. Chtěli jsme na tuto poptávku reagovat a využili fakt, že 8. září bylo vyhlášeno Mezinárodním dnem gramotnosti. Ta ale u nás není problém. Ve srovnání s vyspělými zeměmi se ovšem Češi potýkají s finanční gramotností. Proto jsme tento název upravili na Den finanční gramotnosti a vztáhli ho na celý projekt.

Komu je projekt určen?

Cílíme na širokou veřejnost, zejména ale na žáky základních a studenty středních škol. Vše probíhá formou přednášek, které jsou zdarma. Pro školáky jsou určeny lekce zaměřené například na základy hospodaření s penězi, investice, spoření a úvěry. Naše zkušenosti během let ukázaly, že větší efekt má výuka vyučujících. Dnes už se tedy poradci nezaměřují jen na děti jako na začátek, ale také na pedagogy. Pokud získají aktuální a praktické informace o osobních financích, dokážou je lépe předávat dál dětem.

Jak si lze odborníka na finance do školy pozvat?

Pokud má škola zájem, kontaktuje nás například přes web denfinancnigramotnosti.cz. Doporučíme jim poradce, kteří v daném regionu pracují. Ti přednášku připraví podle věku dětí a potřeb školy. Za několik let fungování máme už zpracovanou metodiku přednášek a velice dobré výsledky.

Stále slyšíme, že finančně negramotní lidé jsou snadným ziskem pro úvěrové společnosti. Je to tak?

Určitě ano. Tímto směrem je dnes upřena extrémní pozornost. Finanční gramotnost se proto významně zaměřuje právě na půjčky, úvěry,

RPSN i problémy související s dluhovou pastí. Doba ale mezitím pokročila. Zásadní problém naší společnosti je jinde. Většina Čechů nemá potíže s dluhy, ale s tím, že neumí o svých financích uvažovat v dlouhodobém měřítku. Jejich celoživotní úspory tak často leží na běžných účtech, i když by jim mohly jinde vydělávat. Nejedná se tedy o problém několika nevhodných produktů, ale o celkové chápání rozpočtů a o dlouhodobé plánování vlastních financí. V tom jim ale neporadí úředníci v bankách, kteří jim nabídnou jen produkty banky, to je úkol finančních poradců.

Máte představu, jak zvládají své finance učitelé?

Z našich průzkumů vyplývá, že pedagogové mají ve svém osobním životě finanční situaci mnohem lépe pod kontrolou než zbytek populace. Jejich zodpovědný přístup potvrzuje i skladba finančních produktů, kde převažují spořicí produkty nad těmi úvěrovými. Stejně jako ostatní lidé ale mají zbytečné obavy z investic do fondů.

Text: Jozef Gáfrik

Foto: archiv Partners a Shutterstock



2 150 Kč
vč. DPH

obj. č. 4011201029

Kulísek natural

video, jak s Kulískem pracovat, najdete na:
<https://www.youtube.com/c/optyspolsro>

- výtvarná pomůcka pro děti i profesionální umělce na otisk linorytu, slepotisku, otisk z koláže, papírořezu – na papír, textil i dřevo
- vynikající pro otisk přírodnin – otisky listů, trav, peříček, letokruhů
- lehký a snadno přenosný, snadná manipulace
- vhodný do školy, družiny, do přírody, na tábory, do kroužků
- vynikající zejména pro drobnou grafiku, ale hravě si na rozdíl od drahého válcového lisu poradí i s velkou plochou
- průměr 9 cm, výška 6,5 cm, váha cca 0,6 kg
- vyvinuto i vyrobeno v České republice, zapsáno u Úřadu průmyslového vlastnictví ČR



dřevo, papír, listy aj.



linoryt



pěnová guma

Zakoupíte na e-shopu www.optys.cz v sekci **Výtvarné potřeby – Linoryt** nebo v maloobchodních prodejnách firmy **Optys**.

Zimní tvoření

I kdyby letos nenapadl sníh, můžete si zimní náladu vytvořit sami. Dřevěné stromky, zvířátka, domky a jiné dřevěné i papírové výřezy díky barvám dostanou úplně jiný rozměr.

A sněhuláci z polystyrenu?

Bez nich se přeci neobejde žádná pořádná zima!



Přijďte si vybrat z našeho velkého výběru výtvarných potřeb do prodejen Optys, nebo si v pohodlí domova vyberte na našich webových stránkách.



Aktuální nabídku výřezů naleznete na

www.optys.cz

v sekci Výtvarné potřeby

kreativ
OPTYS